

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 24—	12—	6—	2—
v upravnistvu prejemani:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 22—	11—	5.50	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v priložju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna štovička velja 10 vinarjev.
Na plemenata naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 25—	13—	6.50	2.30
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 20—	10—	5.00	1.60

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Vojna z Italijo.

VSI SOVRAŽNI NAPADI ODBITI

Dunaj, 11. junija. (Koresp. urad.)
Uradno razglasa:

Italijansko bojišče:

Predvčerajšnjim in včeraj so bili vsi napadi Italijanov na vseh frontah odbiti. Ponovljeni, proti enemu delu goriškega mostnega čela napaden napad, je vsled ognja dalmatinskih domobrancev ponesrečil; ravno tako brezuspešen je bil sovražnikov napad severno od Ronkijev.

Artillerijski boj ob fronti Soče se nadaljuje.

Na koroški meji je bil včeraj popoldne odbit močan nasprotniški napad na Freidolf in slabejši pri jezcu Wolayer.

Na Tirolskem se je razbil ob naših pozicijah pri Peutlesteinu sovražni naskok italijanske brigade, ki je vdrla pri Cortina d'Ampezzo. Novi napadi v tem okolišču in nočni boji pri Landru so tudi končali s tem, da se je sovražnik umaknil.

V ostalem delu tirolskega ozemlja ob meji se vrše nepretrgoma artillerijski boji in za naše orožje uspešne praske.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

POLOŽAJ NA ITALIJANSKEM BOJIŠČU.

Vojaški sotrudnik »Tgsp« po- roča:

Na italijanski fronti krvavijo naj- boljše italijanske čete v naskokih proti našim pozicijam ob Soči.

Sedaj so pričeli večji boji tudi na kranjski in koroški meji. Središče teh bojev je ozemlje pri Boven in na obeh straneh prelaza Plöcken.

Avstrijska patrola razstrelila italijansko carinsko hišo.

Kakor poroča »Soldatenzeitung«, ki jo izdaja delodolobno najvišje avstrijsko patrola v megli za so-

vražne sprednje straže do italijan- ske finančne stražnice, ki se nahaja onstran meje ob glavni komunikaciji ob prehodu Tonale in je razstrelila objekt z ekrasitom tako temeljito, da je bil popolnoma porušen. Patru- lja se je potem nepoškodovano vrni- la. Finančna stražnica je nudila so- vražniku dobro kritje in je bila dra- goceno oporišče.

Bitka ob Soči.

Vojaški strokovnjak »Pester Lloyd« piše: »Zdi se, da bo Italija res poskusila, izvršiti svoj prvi večji udarec proti nam ob Soči.

V splošnem se nudi Italijanom tri glavne operacijske smeri — proti južni Tirolski, proti Koroški in proti naši primorski meji. Južna Tirolska in koroška meja sta močno utrjeni in radi tega za napade malo pripravi. Ako bi mogli Italijani prodreti preko koroške meje, bi res prodrli celokup- no našo fronto proti Italiji, toda izpo- stavili bi se zaeno nevarnosti, da jim pademo od Tirolske in od Primorja sem v bok.

Najugodnejše razmere vlada- jo za nje še ob primorski meji. Do Soče se Italijanom ne stavijo posebne tež- koče nasproti in šele ob črti Bovec- Kobarid - Tolmin - Gorica - Gradi- ška - Tržič zadenejo napadalci na močno obrambno črto, ki pa seveda tudi ni tako silna, kakor ona ob ti- rolski in koroški meji.

Naše vrhovno armadno vodstvo izjavlja, da je naš položaj tudi na tej črti zelo zadovoljiv, to se pravi z drugimi besedami, da se bo italijan- ska ofenziva, katere center je na- perjen proti Gorici, prav gotovo raz- bila.

Odslek Soče pričanja pri Boven, med Zago in Tolminom dominira močno Krnsko gorovje, med Tol- minom in Gorico se dviga za obram- bo jako pripravi Trnovski gozd s svojimi pobočji, pred Gorico samo tvori Soča močno barijero, katero je lahko braniti. Goriško kotlino na- vlada južna gorška komenska nado- ta, ki tvori tudi za črto ob dolnji

Soči jako ugodno obrambno po- zicijo.

Naše hrabre čete so dosedaj vse italijanske napade na to fronto odbi- le, zanašamo se lahko, da se bodo tu tudi bodoči napadi Italijanov pone- srečili.

Francoski poročevalec ob italijanski fronti.

Po poročilih iz Rotterdamu, je Italija pripustila k svoji fronti enega zastopnika prvega pariškega lista »Journala«, ki ima nalogo, poročati sedaj o težavah, ki jih mora italijan- ska armada obvladati pri pohodu skozi težaven teren tirolskih gor. Ta poročevalec opisuje sedaj z mno- gim besedami vrhove hribov, ki jih morajo pod močnim avstrijskim ognjem zavzeti italijanske čete. Po- ročevalec spremlja neki generalno- štabni častnik, ki se je izrazil, da so Italijani prevzeli težko nalogo in da se mora imeti v Franciji potrpljenje, ter da se bo dosegla končna zmaga. Italijani so baje pričeli z velikopo- teznim obleganjem. Morala italijan- skih čet je, kakor se je izrazil ta častnik, dobra. — V svojih dolgih poročilih opisuje poročevalec grme- nje topov, ki se sliši v gorati okolici Gorice.

SEVERNO BOJIŠČE.

NAPREDOVANJE ZAVEZNIŠKIH
ČET V JUŽNOZAPADNO GALI-
CIJI IN V BUKOVINI.

Dunaj, 11. junija. (Koresp. urad.)
Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

V jugo - vzhodni Galiciji in v Bukovini nadaljujeta zvezni armadi uspešno napad na ruske sile, ki stoje še južno Dnjestr. Čete Pjanzer- Balinove armade so vrgle sovraž- nika iz njegovih pozicij severno Otty- nie, pri Obertynu in pri Horodnici ter prodirajo proti Dnjestru, čegar južni breg poskušajo Rusi še držati.

Tik vzhodno Črnovic, na edinem kraju, kjer stoje Rusi še ob Prutu, so naše čete po kratkem boju odbile napad sovražnika.

V ostalem je položaj na severu neizmenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ODBITI RUSKI NAPADI OB DUBISSI.

Berolin, 11. junija. (Kor. urad.)
Uradno razglasa:

Na spodnji Dubisi, severozapad- no Sragole je bilo več ruskih napa- dov odbitih. Sovražnik je izgubil 300 vjetnikov.

Položaj v Galiciji bojujočih se nemških čet je nepremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Izpraznitev Galicije.

Berolinska »Deutsche Tageszeitung« poroča iz Haaga: Francoska vlada pripravlja javno mnenje na to, da bodo Rusi popolnoma izpraznili Galicijo. Časopisi poročajo, da se vrši izpraznitev iz strateških vzro- kov, in sicer v to svrhu, da izvajajo nemške in avstrijske čete v Rusijo, kjer bi uničili njihove moči.

Navzlic temu je razpoloženje v Franciji izvanredno pobito, ker je tu- di počasni tempo italijanskih operacij zelo razočaral.

Rusi izpraznjujejo tudi Besarabijo.

Kakor se od verodostojne strani iz Bukarešte poroča, se Rusi ne umikajo le iz Bukovine, marveč so pričeli tudi z izpraznitvijo Besarabije. (»Gr. Tgsp.«)

ZAPADNO BOJIŠČE.

POLOŽAJ NA FRANCOSEKEM
BOJIŠČU.

Berolin, 11. junija. (Kor. urad.)
Uradno razglasi.

Sovražni naskoki severovzhod- no od visočine Loretto in opetovani napadi na naše pozicije severno in južno Neuvillea so ponesrečili. V jar- kih severno pri Ecurie se bliski boj še nadaljuje.

Jugovzhodno od Bebuterne pri Beaumontu so bili sovražni napadi včeraj in danes ponoči odbiti, samo na potu proti Serre Neilly so dosegli Francozi neznamen napredek.

Dne 9. junija v Champagni zavo- jevane jarke so nam včeraj zvečer Francozi zopet poskušili vzeti. Na- padli so z močnimi silami v široki fronti severno Le Mesnil do sever-

no Beau Sejourja. Napad se je popol- noma ponesrečil in je imel sovražnik najhujše izgube. Ponovljene nočne napadalne poskuse smo v kali za- dušili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 8. junija. Uradno poročilo z dne 7. junija ob 11. zvečer: V od- seku severno Arrasa traja jako hud boj še naprej. V okraju Buval, pri Ablainu, Souchezu, Neuville in Erou- rieu je bil boj cel dan neprenehoma. V Neuvilleu smo nadaljevali obkrože- nje sovražnika v majhnem prostoru v zapadnem delu vasi. V Labyrinthu smo proti sredini utrdb napadali kon- vergivno ter napredovali. Na dveh krajih smo dosegli centralne utrde. Več protinapadov smo odbili. Naš napad južno - vzhodno od Hebutere se je popolnoma posrečil. Zavzeli smo dve sovražni liniji in farmo Tou- vent ter pri tem vjeli 400 neranjenih mož, med temi sedem častnikov, vplenili smo strojne puške, katerih število se pa še ne da dognati. Oko- lico pokriva več sto sovražnikovih mrličev. Izvršil se je le en nemški napad, ki pa je bil takoj ustavljen. Severno od Aisne je pomnožil so- vražnik svoje obupne poskuse, da bi zavzel zopet oni dve vrsti strelskih jarkov, ki jih je včeraj izgubil. Ko je iz razdalje 80 km dobil ojačenja v avtomobilih, je podvzel besne proti- napade. Bil pa je popolnoma zav- njen. 2000 mrtvih Nemcev pokriva ozemlje. Vjeli smo 250 mož, med tem enega artiljerijskega častnika in 26 podčastnikov ter vplenili šest strojnih pušk. Več drugih leži pod razvalinami. Z menilitom smo uničili tri topove, kalibra 77 mm, ki smo jih dobili včeraj v naše roke. Ti topovi so stali za drugo vrsto nemških strel- skih jarkov, ki je v naši posesti. Vsled ljutosti ognja jih nismo mogli spraviti v naše linije. Med Soisson- som in Remsom smo podvzeli več krajevnih napadov in smo napredo- vali za kakih 100 metrov v lesu juž- no od La Ville aux Bois. V Cham- pagni Le Mesnilu so bili od Nemcev najbrže vsled napada iz druge linije v prvo linijo potisnjeni čete od na- še artiljerije razpršene. — V Van- quoisu smo kot represalije polili so-

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Cou-
levain.

(Dalje.)

— Da, pridite . . . na svidenje, je šepetala kakor v sanjah.

Doma je Annie svoji tašči krat- ko povedala, da se je z vojvodinjo spravila in prosila jo je, naj gre k njej po slovo. Gospa d' Anguilhon se ni pustila prositi, zakaj nič ni moglo zatreti materinske ljubezni, katero je vedno čutila za Kristijano.

Prizor, katerega se je Annie ta- ko silno bala, je povzdignil njenega duha v višine, katerih dotlej še nik- dar ni dosegla. Veselje nad odpušča- njem, katero je zdaj uživala, je vz- budilo njeno dušo. Čutila je, da se mora vrniti k vojvodinji, da mora za njo kaj storiti, ji streči. Očitala si je, da je bila hladna, trmoglavina in ne- hoté je občudovala to ženo, ki je ta- ko pogumno umirala. Kaka žena, polna dostojanstva! Ni je prosila od- puščanja, ni se ponižala. Povedala ji je samo resnico, odstalo pa prepu- stila Anninemu čutu pravičnosti . . . Zares lepo, resnično, plemenito, že- na! Nič čudnega ni bilo v tem da jo je Jacques ljubil . . . Da je možki,

oboževala bi jo . . . In kaka borna deklica je bila poleg nje!

Takoj po obedu je Annie v lah- ni zadregi naznanila svoji tašči, da se povrne v palačo Blanzac in da ostane tam morda celo noč. S seboj je ponesla šopek vijolic, katere je sama natrgala. Prav hitro je stopila mimo hišnikov lože in se, ne da je koga v predstobi srečala, napotila v prvo nadstropje. Ko je vstopila v sa- lon, jo je pretreslo in ni se upala na- daljevati svoje poti. Vrata spalnice so bila široko odprta. V ozadju sobe je zagledala nekaj altar z razpelom, duhovnika v albi in obdano od go- rečih sveč Kristijano smrtmorbledo, zaprtih oči in sklenjenih rok. Ob vznožju njene postelje pa grofa de Creil, — njegova bolest ji je šla do srca — dalje Ludvika de Challans, Keradienjeve, Guya de Nozay in ne- koliko v strani, gručo poslov, potr- tih in obupanih.

Annie se je zadržujoč sapa zmužnila v bližino Keradienjevih in pokleknila. S silno napetostjo je sle- dila obredu poslednje popotnice. Vse to se ji je zdelo nesmiselno, kruto. Pač ni vedela, da so ta maziljenja na ušesih, rokah in nogah po katoliški veri izbrisala Kristijani grešne polju- be, poljube Jacquesove, prepovedane naslade, ljubkovanja, ki so Annie ta- ko kruto užalila.

Ko se je mlada žena po konča- nem obredu približala bolnici, jo je slišala šepetati: simboli, nič kakor

simboli . . . pa tako lepi, tako tolaž- ljivi!

Ko je Kristijana zagledala Annie, se ji je lice od zadovoljnosti razja- nilo: Hlastno je segla po šopku vijo- lic, katerega ji je prinašala, ga prit- nila na ustnice ter oklenila s svojimi rokami, kakor da se noče več od njega ločiti.

— Kaka ljubka ideja! je dela s pojemajočim glasom.

— Ali mnogo trpite? je vprašala markiza.

— Ne . . . nasprotno. Čutim se izvanredno srečno . . . Je - li to mor- tij? . . . ali konec?

Pri teh besedah je zatislila oči in obšel jo je globok sen, sen, ki na- znanja večni mir. Doktor je rekel Annie, da ostane vojvodinja do zad- njega pri zavesti in da konec ni več daleč. Zato je sklenila ostati pri njej celo noč. Guy de Nozay se ji je na tem zahvaljeval, kakor da je Kristi- jana njegova sorodnica. Baron de Keradien ji je stisnil roko, kakor še nikdar in večkrat se je ozrl po njej solznih očih.

Tudi ta bridka in svečana noč je prešla. Ob jutranjem svitu je Annie odhajala iz palače Blanzac, mrazilo jo je in njene oči so izražale strah pred smrtjo, katero je pravkar videla prihajati.

Jacques je bil to noč zelo nemi- ren. Usmiljenka je morala poklicati gospo d' Anguilhon, ki se sploh ni vlegla spat in je s strahom pričako-

vala svojo sinaho. Kakor hitro je za- slišala njene korake, ji je prišla na- sproti.

— Kako je z gospo de Blanzac? je vprašala razburjena.

— Umira. Tako srečna izgleda!

— Srečna je, draga moja, veruj mi, je odgovorila markiza.

Sreč je Annie prekipovalo ginje- nosti. Vrgla se je svoji tašči okoli vratu, jo stisnila k sebi, potem pa je zbežala v svoj sobo, da se nemote- na razjoka.

XXXI.

Marki d' Anguilhon še vedno ni zapustil postelje. Zato so mu mogli prikriti bolezen in smrt vojvodinje de Blanzac.

Nič ni prodrlo do njega. Niti be- sedica ni padla, ki bi vzbudila nje- gov sum, navzlic temu so dogodki v palači Blanzac potom nekega psi- hičnega procesa, ki se pojavlja če- šče kakor mislimo, vplivali nanj. Nek neumljiv nemir se ga je polastil. Kristijana se mu je prikazovala v sa- njah. Videl je, da je v neprestani ne- varnosti, pomoči pa ji ni mogel. Ko se je prestrašen prebudil, mu je čelo pokrival pot in telo je bilo izmučeno, kakor da je kdo hodil po njem. Teh mučnih sanj se pogosto ni mogel znebiti celi dan. V noči vojvodinje smrti se ga je polastil zagoneten strah in prosil je, naj prižgo vse sveče v sobi. Čutil je, da mu nekaj prikrivalo in skušal je brati v obra-

zih svojih obiskovalcev. Končno se je domisljeval, da je grof de Chastel vključ nasprotnim zatrdilom, umrl. Takoj je opazil spremembo na Annie. Po treh tednih neumljive, sko- ro krute hladnosti, je nekega dne stopila k njegovim postelji ljubezniva in prisrčna, kakor da si hoče izpro- sit odpuščanja. Jacques je iskal vzrokov te izpremembe. Zadrževal pa je s tem okrevanje in pospeševal vročinske napade. Končno je mogel zamenjati posteljo s chaiselongo in zdravnik je izjavil, da mu razburje- nje ne more več škoditi.

Guy de Nozay bi bil srčno rad vročil Jacquesu vojvodinjo pismo. Ubogi dečko je bil vsled zgbue te žene, katero je v svojem življenju najiskrenejše ljubil, ves potr. Ko je nekega jutra s svojim pravim obra- zom prišel k svojem prijatelju, ga marki ni pustil do besede.

— Slaba novica? je vprašal hi- tro. Grof de Chastel je umrl?

— Ne, na srečo je popolnoma izven nevarnosti. Še tega se nam manjka!

— Kaj torej? kaj se je zgodilo? zakaj neka se je zgodilo . . . to ču- tim . . . gospa de Blanzac? . . .

Ko je Jacques izgovoril skoro nehoté to ime, se mu je posvetilo. Smrtno je pobledele,

— Kristijana . . . je del.

— Kristijana . . . da. Uganil si.

(Dalje prihodnje.)

vražne strelske jarke z neko gorečo tekočino. Sovražnik je odgovoril z bombardmentom. Od drugih front ni ničesar novega poročati. (»M. N. Nachricht.«)

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Angleški parnik »Express« je bil dne 10. junija torpediran. Nadalje je bilo torpediranih 5 angleških ribiških ladij in parnik »Ernscholdt«, ki je bil preje nemška last. Posadke so se rešile.

Dva angleška torpedna čolna potopljena.

London, 11. junija. (Kor. urad.) Admiralteta sporoča: Včeraj zjutraj je potopil neki podmorski čoln angleška torpednika št. 10 in 12, ki sta križarila ob vzhodni angleški obali. 30 mož se je rešilo in izkrcalo.

Zeppelin nad Tyno.

»Berl. Ztg. a. M.« posnema po baltimorskem listu »Correspondent«, da je pripovedoval neki nemški mornar iz Bremena, ki je bil za časa napadov »Zeppelinov« na neki nevtralnici ladij v ladjedelnici ob Tyni, sledeče: V pristanišču New - Castla se je nahajal še v delu dreadnought »Resolution«, dva starejša in dva novejša podmorska čolna. Ko so se prikazali »Zeppelin«, so se luči takoj pogasile. Trije nemški zrakoplovi so vrgli 25 bomb nad New - Castlom, od katerih so tri zadele dreadnought »Resolution«. Te bombe niso samo razdejale krova ladje, marveč tudi notranost ter so odtrgale na eni strani celo oklopne jeklene plošče. Na ta način je postal dreadnought »Resolution«, ki je najmodernejša ladja s 25.000 tonami in ki bi morala že tekom poletja stopiti v službo, po soglasnem mnenju pristaniških in ladjedelnških delavcev popolnoma neraben. V mestu New - Castlu so nemške bombe razdejale popolnoma štiri hiše ter napravile škodo za več milijonov. V pristanišču New - Castla se je nahajala istočasno tudi v pomorski bitki v Severnem morju težko poškodovana bojna ladja »Lion«. »Lion« je imel veliko luknjo nad vodno črto ob strani in je imel odstreljen dimnik.

Najvišja vojaška centralna oblast četvernega sporazuma.

Iz Pariza poročajo: »Matin« piše o težkočah, ki nastajajo vsled neenotnih operacij zaveznikov ter poziva zavezniške vlade, naj ustanove namesto dosedaj običajnega nezadostnega zistema konferenc najvišjo vojaško centralno oblast za operacije na vseh frontah. »Matin« prav nič ne skriva, da naj bo to najvišje vodstvo v francoskih rokah.

Ljuti napadi Hervéja proti francoskemu vodstvu vojne.

Pariz, 10. junija. (Kor. urad.) V zvezi z včerajšnjim člankom, v katerem Hervé ostro obsoja, kako se poroča o dogodkih francoski publiki, obrača danes v »Guerre sociale« kar najostreje svoje napade proti načinu francoskih vojaških operacij. Hervé piše: Vlada in armadno vodstvo ne smeta verjeti, da je narod od uspehov njihovih vojaških operacij v septembru navdušen, kajti v primeri s prinešenimi žrtvami so le premalenkostni. Vsi poskusi, predreti nemške črte pri Soissonu, St. Mihielu in v Champagni so se popolnoma ponesrečili. Izgube so strahovite. V sedanjem trenutku se skuša očitno prodreti pri Arrasu, pa tudi po začetnem uspehu se je ta ofenziva ustavila. Vsakdo ima vtis, da v vojaškem oziru ne gre dobro. Pričenja se vsakdo čutiti v nevarnosti. Hervé vprašuje, če je morda pomanjkanje municije vzrok neuspeha ofenzive. Če je to pravi vzrok, potem bi ne smelo armadno vodstvo žrtvovati na stotisoče človeških življenj pod pretvezo, da se hoče olajšati Rusom delo. Vsekakor pa se mora uvideti v očitno nemogočnost doseči kak uspeh, da mora biti v porabi francoskih čet nekje napaka. Armadno vodstvo pa mora vedeti, kje da jo tiši čevlji ter more tudi temu odgovarjajoči nastopati.

Curih, 10. junija. (Kor. urad.) »Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Ženeve, da je bil Hervéjev list »La Guerre sociale« ustavljen.

Stavke na Angleškem.

Iz Amsterdam poročajo: Na Angleškem je stavka v bombaževski industriji skoro neizogibna. V ponedeljek ponoči se je vršilo v Manchesteru zborovanje, ki je soglasno sklenilo, da zahtevajo delavci še naprej 10% vojno doklado. Po stavki bo prizadetih kakih 300.000 delavcev.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Naši letalci nad Črno goro.

Iz Berlina poročajo z dne 10. junija: Neki avstrijski letalec je preletel predvčerajšnjim Lovčen in je vrgel več bomb na črnogorske utrbe in taborišča. Neko drugo letalo se je pojavilo nad Skadrom in Bojano, preletelo Antivari ter je letalec vrgel več bomb.

Premikanje srbskih čet.

Srbski »Odjek« poroča, da so bili dne 8. junija vsled vojaške odredbe ustavljeni vsi osebni vlaki na progah Prahovo - Zaječar in Paračin - Zaječar. Kot vzrok navajajo novo premikanje čet.

Boj za Carigrad.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 11. junija. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Na dardanelski fronti včeraj ničesar novega. Sovražnik je izgubil v zadnji bitki pri Sedil - Bahru 15.000 mož.

Pred Dardanelami je vse pripravljeno.

Potniki, ki so prišli iz Carigrada v Sofijo, pripovedujejo, da so Turki pozvali svojo skoro 200.000 mož broječo sirijsko armado v Carigrad, da jo porabi v obrambo Dardanel. Vsak dan pripelje 20 vojaških vlakov čete čez Eski - Schiren v Carigrad. Nanovo došle čete razpostavljajo večinoma v okolici Czanak - Kaleha. Vsled teh ojačenj bo turška armada na Gallipoli prišla z energično ofenzivo proti izkrcanim angleško-francoskim četam. Turčija ima doselej več nego 400.000 mož pripravljanih za obrambo Dardanel in z največjo mirnostjo pričakuje italijanske pomožne sile, ki bodo morda došle.

Kapitan pl. Mücke o bojih v Dardanelah.

Kapitan ladje »Emden« plem. Mücke je predvčerajšnjim sprejel urednika »Neues Wiener Tagblatt« in se je izrazil o akciji v Dardanelah sledeče: Dardanele stoje kakor železo in ne more se jih dotakniti. Prav posebno me je amiziralo, ko sem bral zadnjo izjavo Churchillovo, ki je svojim potrpežljivim rojakom, kakor znano, pred par dnevi pripovedoval, da je pričakovati zmage nad Dardanelami, kakršne se ni bilo v zgodovini. Kdor pozna prave razmere, ta more na take baharije odgovoriti le s posmehom. To bo zopet ena onih blamaž, ki je že tolikrat doletela Churchill. Tako je na primer tudi rekel, da je v najvažnejši in najodličnejši dobi angleške mornarice na njenem čelu in se je tudi s tem blamiral, ker je ravno nasprotno res.

Treba je pomisliti, je nadaljeval Mücke, da so Turki izborni vojak in se na Gallipoli posebno izborni bi-jejo. Izkrcani kor zaveznikov, ki jim je nasproti stal, je štel pričetkom 60.000 mož, ki so se ob morski obali trdno vkopali. Napadi Turkov proti temu izkrcanemu koru so začeli trpeti vsled tega, ker artiljerija angleških ladij ni dopustila, da bi se njihovi napadi razvili, in je s svojimi težkimi topovi prevladovala vso ozemlje ob obali. Položaj pa se je izpremenil v onem hipu, ko so se prikazali podmorski čolni. Potem je šlo zelo hitro.

Angleži so izgubili ladje: »Goliath«, »Triumph«, »Agamemnon«, »Majestic« v enem tednu. »Francozi« »Casablanco« in še neko ladjo. Tudi druge sovražne ladje so se izgubile. Brodovje zaveznikov se je umaknilo in ga ni več videti.

Zdaj je cilj Turkov, uničiti izkrcani kor, ki se je po težkih izgubah zdaj zopet izpopolnil na 60.000 mož. Vse kaže, da bodo to dosegli. Na Gallipoli se nahajajoči Angleži in Francozi morajo svojo pitno vodo s seboj voziti, ker je tam ni. In ker je njihova zaloga vode pošla, jim jo morajo dovažati na posebnih majhnih transportnih ladjah. Toda tudi to dovažanje podmorski čolni vedno bolj otežkočajo in bo končno najbrže popolnoma onemogočeno. Potem pa preostala za angleško - francoski izkrcani kor edino kapitulacija.

Zavezniki so, ko so pričeli to podvzetje, pregledali eno izmed najvažnejših načel vojne vede, namreč splošno priznana načelo, da se ladij proti utrdbam na kopnem sploh ne sme uporabljati. Končno je rekel kapitan: »Municipijsko vprašanje Turčije ne povzroča nobene skrbi več. Zdaj je dovolj municije.«

Amerika in Nemčija.

Predsednik Wilson o ameriški noti.

Washington, 10. junija. (Kor. u.) Reuterjev urad poroča: Po dvehurnem pogovoru s člani kabineta o notih, ki naj se pošlje Nemčiji, je poročal predsednik Wilson, da je nota že

pripravljena in da se bo najbrže že jutri odposlala. Predsednik je zanimal, da bi se bilo nato dalje časa zavlačevalo, kakor je pri noti takega obsega umljivo. — Nemško noto, ki obljublja za napad na parnik »Gulflight« odškodnino in prosi za nadaljnjo pojasnila glede slučaja parnika »Cushing«, ne smatra predsednik Wilson za zadovoljivo; sicer pa nimajo vprašanja ničesar skupnega z glavno tačko, za katero se potegujejo Zedinjene države, namreč, da so Amerikanci spravili na ladjah kate-rekoli narodnosti preje na varno, predno se dotično ladjo, ki se jo hoče uničiti, potopi.

Vprašanje o blokadi živil.

New York, 10. junija. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča: Washingtonsko poročilo lista »Evening Sun« zaničuje očitno na podlagi dobrih informacij, da bi ameriška nota vsebovala kaka namigavanja, po katerih bi Združene države zavezniški razmotrivali vprašanje o blokadi živil. S sigurnostjo poroča list, da se bodo Združene države pogajale samo z Nemčijo. — Iz Ženeve poročajo, da javlja neko poročilo Agence Havas, da ameriška nota Nemčiji nikakor ne predstavlja kakage ultimatum.

Wilson in Bryan.

Štokholm, 10. junija. (Kor. ur.) »Svenska Morgenbladet« poroča o sporu med predsednikom Wilsonom in državnim tajnikom Bryanom: Sovražni nastop proti Nemčiji zaradi zadeve »Lusitanije« ni primeren za deželo, ki je s tem, da je dovolila ameriškim državljanom peljati se takorekoč kot varstvo municijskega tovora, sama sokriva na potopitvi. S tem izgubi Amerika z moralčnega stališča pravico tožbe. Amerika ne more z vojno Nemčiji bolj škodovati nego je že škodovala z nevtralnimi dobavami municije. Wilsonovo stališče vsebuje krepko pristranost za Anglijo proti Nemčiji. Wilson ni storil ničesar, da bi preprečil izstradanjski poskus Anglije proti Nemčiji, čeprav je vedel, da bi ponehal boj z izstradanje.

Položaj na Balkanu.

Poročila, ki prihajajo z Balkana, nam še ne nudijo dovolj jasnega in točnega pregleda o stališču držav, ki so dosedaj varovale svojo nevtralnost.

Avstrija in Nemčija ne potrebujejo pomoči niti od Romunije, niti od Bolgarske, niti od Grške. Njima zadostuje, ako ostanejo te tri države trezno na straži za svoje interese, kar pomeni toliko, da se ne dajo izvabiti na bojišče — za interese četverozveze.

Drugeče je z Rusijo, Anglijo, Francijo, Italijo. Četverozveza se zaveda, da navzlic svoji ogromni številni premoči navzlic dejstvu, da so novi stotisoči italijanske armade avnavor stopili na bojišče in prisilili Avstrijo, posvečati svojim južnim mejam posebno pozornost in močne oboževne sile, »vojaška in moralna« izolacija monarhije še ni dovršena, kakor se je izrazil neki italijanski list. Četverozveza je prepričana, da brez pomoči dosedaj nevtralnih balkanskih držav ne more na zmago niti upati. To je znamenje njene velike notranje slabosti, to pa nam tudi pojasnjuje naravnost obupne poskuse ententne diplomacije, spravi Romunijo, Bolgarijo in Grško na svojo stran.

Toliko se lahko reče, da so bili ti poskusi dosedaj neuspešni.

V Romuniji, kjer je bila situacija nekaj časa podobna oni v Italiji, so se nasprotstva med nevtralisti in intervencionisti na značilen način ublažila. Oči romunske javnosti se obračajo vedno bolj proti vzhodu, proti Besarabiji, ki je bila nekdanje deloma romunska posest in katero si je vzela po zadnji rusko - turški vojni Rusija, ne meneč se za to, da je prebivalstvo tega ozemlja deloma romunsko. Praktični romunski politiki se postavljajo na stališče, da naj ententa ne obljublja Romunom golobov na strehi (romunskih delov monarhije), temveč da naj jim izroči najprej vrbac, ki ga ima v rokah — Besarabijo. Ta romunska zahteva je vzbudila na Ruskem najprvo vihar ogorčenja, značilno pa je, da je začelo ententno čistošopje po prvi osuplosti o Besarabskem vprašanju resno razpravljati in da dajejo razni francoski in italijanski listi Rusiji nasvete, naj si romunsko zahtevo — premisli. Romunija pa ne zahteva le obljube, temveč hoče videti dejanja, t. j. hoče, da ji pusti Rusija odstopljeno ozemlje takoj zasesti. Romunski listi vzbujajo pri tej priliki spomine na rusko taktiko po turško-ruski vojni ter opozarjajo na verolomnost ruske politike. — Ali je verjetno, da bo prišlo v teh okoliščinah do

sporazuma? Poznavalci razmer v obeh central. državah so prepričani da ne, prepričani so, da se bo preudarnost romunskih odgovornih politikov uprla zapeljivim vabam četverozveze, ki ne želi romunskemu narodu ničesar dobrega, temveč hoče imeti le par stotisoč najetih vojakov, ki bi naj zanjo opravljali krvavo delo na bojiščih.

Podobna je situacija tudi na Bolgarskem. Bolgari naj bi udarili na Turke, in četverozveza jim obljublja velik del turškega ozemlja, obljublja jim tudi koncesije v Makedoniji. Te koncesije so za državo, ki se je čutila po bukareškem miru tako ponižano, nad vse vabljive. Toda tudi bolgarski politiki so krenili po isti poti, kakor romunski. Primer o golobu in vrbacu velja tudi tu. Bolgarija pravi: Naš narodni interes je Makedonija. To moramo dobiti. Ako je četverozveza res prijazna našemu narodnemu razvoju, naj nam jo da, naj prisili Srbijo, da nam izroči celo, nam po svoječasni balkanski zvezni pogodbi pripadajoče makedonsko ozemlje, in sicer takoj. Kadar bodo naše čete zasedle ozemlje, potem bomo vaši zavezniki. Težavnost makedonskega vprašanja poznamo; ali je verjetno, da bi privolila Srbija v tako poniževalne koncesije, ki bi jo spravile ob najvažnejšo pridobitev krvave balkanske vojne v trenutku, ko se mora pripravljati, da se brani na smrt in življenje proti mogočnemu nasprotniku? Res so začele v zadnjem času zasedati srbske čete srednjo in gorenjo Albanijo in slišati je bilo mnenje, da si išče Srbija na albanskih tleh kompenzacijo za teritorialne izgube v Makedoniji. Ta stvar pa je šele v razvoju in smatrat ji smemo, da bo pritisk na severu kmalu zopet napravil konec albanskim avanturam srbske armade.

Na Grškem končno vlada radi znanih italijanskih vprašanj v Egejskem morju in v južni Albaniji, veliko razočaranje. Kraljeva opasna bolezen absorbira ves interes grškega naroda in v Atenah so zastopniki četverozveze svoje »delovanje« pač vsaj začasno ustavili.

Ko je Italija razbila trozvezo, se je zdela, da se bo dvignil tudi celi Balkan. To se ni zgodilo in ako je bilo verolomstvo Italije smatrati za uspeh četverozvezne diplomacije, je izvajala avstrijska in nemška diplomacija, katero so podpirali mogočni rezultati zmagujočih zavezniških armad, na Balkanu nič manj velik uspeh, ker je preprečila pri balkanskih državah posledice italijanskega nastopa, katere je ententa s tako sigurnostjo pričakovala.

Položaj na Balkanu še ni popolnoma razjasnjen. Edino, kar je mogla četverozveza dosedaj z največjim naporom doseči, je to, da se nevtralne balkanske države od nje še niso definitivno odvrnile. Mnogo znakov kaže, da se bo to vendarle zgodilo. Dunajski in berlinski politični krogi imajo vtis, da bo Balkan pri prvem večjem italijanskem neuspehu za četverozvezo definitivno izgubljen.

Usodna ura Romunske.

Ruska »Birževija Vjedomosti« je v zadnjih dneh v zasmehljivem članku napadla Romunsko ter izvajala, da se mora Romunska podati iz višjih sfer in da pojde Bratianu še v Canosso, t. j. v Petrograd. To izizvajanje ni ostalo brez odgovora. Pod naslovom »Ura pravičnosti je udarila«, objavlja »Universul« članek, ki pokazuje na tradicionalno nehvaležnost Rusije, ki jo je pokazala tudi l. 1877. napram Romunski. Ko je romunska armada tedaj na prošnjo ruskega najvišjega poveljstva, rešila Rusijo pred sramoto, se je Rusija Romunski izkazala hvaležno s tem, da jo je oropala Besarabije.

Nato preide članek na današnje dogodke in pravi: Rusi so bili od Hindenburga in Mackensena opetovano in temeljito poraženi. Ruske fronte ob Mazurskih jezerih, pri Šavlah, ob Dunajcu in Sanu vsled uničujočega predora oslabilene. Ti porazi v vojni zgodovini nimajo primere. V kratkem času so Rusi izgubili vse ozemlje, ki so ga osvojili, in izpraznjeni Lvova je le še vprašanje par dni. Mi niti ne omenjamo, da so Rusi izgubili več stotisoč mrtvih in ranjenih, ker so svoj človeški material vsakokrat z očitno lahkomi-selnostjo žrtvovali. In ta dežela se še drzne, zasmehljivo o nas govoriti? Čuden slučaj je, da stoji na čelu sedanjega romunskega vlade ravno sin onega državnika, ki mu je ruska perfidija povzročila toliko bolesti. Čuden slučaj je tudi, da je sedanji voditelj ruske armade zopet veliki knez Nikolajevič, sin tistega ruskega velikega kneza, ki je leta 1877. le z našo močjo mogel premagati Turčijo. Pravoslavna Rusija se, zahajajo zopet v težavnem položaju, iz katerega bi se rada s pomočjo pravoslavne Romunske osvobodila. Usodna ura Romunske se bliža, vendar pa zdaj ura vstajenja.

SPORI ŠPANSKIH NEVTRALISTOV IN INTERVENCIJONISTOV.

Madrid, 10. junija. (Kor. urad.)

Vsled zadnjih nemirov in demonstracij za in proti intervenciji, ki so povzročale vedno večjo razburjenost, je odredila vlada, da izvede najstrožje navedbe za ohranitev nevtralitete. Republikanci, socialisti in reformna stranka zahtevajo, naj se odpravi prepoved političnih zborovanj, ki jo je vlada izdala, da prepreči intervencionistične in nevtralistične demonstracije. Odsek socialističnih republikancev je sklenil, zahtevati najhitrejše sklicanje kortesov, da se posvetujejo o potrebnih odredbah.

Italija in Rusija.

Leta 1854. je bila zapletena Rusija v vojno s Turčijo in ko je ruska armada zmagovito prodrla v današnjo Bolgarijo, je pač vsa Rusija upala, da se vresničijo njena stara upanja in da se ji odpro Dardanele. To upanje je razbila koalicija evropskih držav. Angleška, Francija in Piemont so šli za Turčijo v boj in ta boj se je bil na Krimu. Pa se je namreč morala umakniti ruska armada iz Bolgarije, ker je Avstrija postavila v Bukovini veliko armado ter rusko armado ogrožala, in ker je potem, ko so se Rusi umaknili iz Bolgarije, prodrli tudi v današnjo Romunijo ter Rusom zaprla pot v Turčijo. Z udeležbo pri krimski vojni si je Italija pridobila podporo Francije in Anglije za njene aspiracije proti Avstriji in jih leta 1859. tudi vresničila.

Od krimske vojne se ni Rusija prav nič več zanimala za Italijo. Da so Italijani vzeli Avstrijo leta 1859. Lombardijo in leta 1866. Benečijo, to je bilo navsezadnje Rusiji še po volji, saj je bila z Avstrijo v jako neprijateljskem razmerju, z Italijo pa ni imela nikakih nasprotij. Pravzaprav ni bilo med Rusijo od leta 1854. pa do balkanske krize nobenega stika.

Balkanska kriza je dala povod, da sta se Rusija in Italija zblížali. Uvaževati je pri tem sledeče: Stiri-krat, leta 1811., leta 1828., leta 1854. in leta 1877. je šla Rusija v vojno proti Turčiji, s končnim ciljem, da si odpre Dardanele, vselej je z velikimi izgubami in žrtvami zmagala, a vselej so ji bile zopet iztrgane vse njene pridobitve. Vsa pota, ki vodijo po kopnem proti Carigradu, je obvladovala Avstrija, tudi pot čez Romunsko, kakor se je pokazalo leta 1854. Zato si je leta 1877. zagotovila Rusija pred vojno s Turčijo nevtralnost Avstrije z dogovorom sklenjenim 15. januarja 1877 v kraljevinskem dvoru v Budimpešti. Po tem dogovoru se je Rusija zavezala, privoliti, da okupira Avstrija Bosno in Hercegovino, če doseže Rusija Carigrad. Rusi so prišli do Carigrada, diktirali mir v S. Stefanu in ustanovili veliko Bolgarsko — toda berlinski kongres je skoro vse to podrl. Rusi niso dobili pota skozi Dardanele, ker so bili proti temu poglavitno Angleška, Francija in Nemčija, pač pa je Avstrija dobila mandat, da okupira Bosno in Hercegovino.

Torej se je že od leta 1854. neprijazno razmerje med Rusijo in Avstrijo silno pesterilo. Rusija zdaj res ni imela nobenega vpliva na Balkan. V Bolgariji sta knez Battenberg in Stambulov, v Belgradu je kralj Milan delal protirusko, Avstriji prijazno politiko. Ko je Rusija leta 1887. poskusila spraviti na bolgarski prestol kneza Vadjana Mingrelskega, je takratni avstrijski zunanji minister grof Kalnoky v avstrijski delegaciji jako energično izjavil: Avstrija ne pripusti nikdar, da bi bil v Bolgariji ruski vpliv merodajen.

Mladoturška revolucija je bila prvi povod, da je prišlo med Avstrijo in Rusijo obstoječe nasprotje zopet v kritični štadij. Na sestanku ruskega carja in angleškega kralja v Revalu se je bilo doseglo sporazumljenje med Anglijo in Rusijo tudi glede Turčije in dogovorno je bilo skupno postopanje. Zdelo se je, da je mladoturška revolucija vse te načrte podrla. Avstrija je Bosno in Hercegovino anektirala in grožnje Nemčije z vojno so Rusijo, oslabileno po vojni z Japonsko in po revoluciji, prisilile, da je v aprilu leta 1909. morala kapitulirati in priznati aneksijo.

Aneksija Bosne in Hercegovine je dala povod, da sta se zblížali Rusija in Italija. Takratni ruski minister zunanjih del Izvoljskij je poskušal prisiliti Avstrijo, da bi se zaradi aneksije podvrkla evropski konferenci. Reklo se je, da je imela Avstrija po pogodbi, sklenjeni na berlinskem kongresu, pač pravico okupirati Bosno in Hercegovino, ne pa pravice, jo tudi anektirati, in da se sme berlinska pogodba premeniti le s privoljenjem vseh sil, ki so bile na berlinskem kongresu udele-

žene. Toda Avstrija ni hotela nič slišati o taki konferenci in Nemčija jo je tako podpirala, da je Rusija odnehala.

Izvoljski je pri vednem prizadevanju obiskal ne samo London in Pariz, ampak je imel tudi sestanek s takratnim italijanskim ministrom zunanjih del Tittonijem. Italija je bila zaradi aneksije Bosne in Hercegovine vsa besna na Avstrijo. Že ko je berolinski kongres dal Avstriji mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine in s tem Avstriji zagotovil nadvlado na Adriji in mogočnem vpliv na Macedonijo in na Albanijo, dočim Italija ni ničesar dobila, je zavladala v Italiji velika nevoja proti Avstriji. Ko pa se je provizorij okupacije spremenil v definitivnost aneksije, ne da bi bila Italija dobila kako kompenzacijo, so bili dani pogoji za zблиžanje med Rusijo in med Italijo, ki je bila ob opori na trozvezo postala velika in močna.

Sestanku ministrov Izvoljskega in Tittonija je sledil leta 1909. obisk ruskega carja italijanskemu kralju. Italijanski socialni demokrati so takrat sicer vse storili, kar je bilo v njihovih močeh, da bi preprečili obisk carja, a posrečilo se jim to ni. Že koj, ko se je razvedelo, da misli car priti na Italijansko, je vse časopisje zastopalo mnenje, da je carjev obisk ne samo dokaz intimnega razmerja med italijanskim in ruskim dvorom — posredovalki sta bili menda črnogorski princežinji, katerih ena je kraljica italijanska, druga pa žena ruskega velikega kneza Nikolaja Nikolaeviča — ampak tudi zagotovilo rusko-italijanskega soglasja glede Balkana. »Giornale d'Italia« je tedaj pisal: Očitno je, da imata Rusija in Italija skupen interes: preprečiti, da bi kakšna druga vesela dosegla na Balkanu politične in teritorialne uspehe. In republikanec Barzilai — rojen Tržančan in eden prvih voditeljev iredente — je pisal v listu »Ragione«: »Italija in Rusija čutita zopet enkrat kdo je — vsled nepremostljivih interesnih nasprotstev — skupni sovražnik. Obe čutita, da more le zveza med Rusijo in Italijo preprečiti vsako premembo ravnovesja na Balkanu.«

Dne 23. oktobra 1909. je prišel ruski car na Italijansko. Že pot, po kateri se je ruski car peljal iz Petrograda v Racconigiu je pokazala simbolično pomen tega obiska. Najkrajša pot bi bila čez Avstrijo. A ruski car se ni peljal čez Avstrijo, ampak se je raje peljal po velikem večsto kilometrov dolgem ovinku, samo da mu ni bilo treba stopiti na avstrijska tla. To je bila velika demonstracija proti naši državi in italijanska javnost je njen pomen dobro razumela. Socialni demokrati so sicer poskusili dvigniti mase in provzročiti demonstracije proti carju, a pokazalo se je, da tega ne morejo. Se republikanci in radikali, ki so sicer vedno z njimi hodili, so jih pustili na cedilu. Vse italijansko časopisje, vladno in protivladno, je tisti obisk izrabilo za vzbujanje sovražnosti proti Avstriji in je tako pritisnilo na socialne demokrate, da so morali odnehati. Celo socialnodemokratski voditelj Bissolatti, ki je bil takrat glavni urednik vodilnega socialnodemokratskega lista »Avantijske«, se je temu pritisku vklonil in je v svojem listu izjavil: »Za obisk carja govorijo višji interesi, važni za Italijo in za Rusijo. V sporazumljenju z Rusijo leže predpogoji, pod katerimi more Italija po poteku trozveze zopet dobiti svobodne roke.« — Republikanec Barzilai pa je vdušil socialnodemokratske glasove s tem, da je rekel: »Če vpijete »dol s carjem«, pomeni to »živio Habsburg« in zato morate molčati.« In socialisti so umolkli. Antiaustrijska hipnoza je vse prevzela.

Carjev obisk v Racconigiu je trajal samo tri dni od 23. do 25. oktobra. Ministrski predsednik je bil takrat ravno pred sedanjo vojno mnogo imenovan Giolitti, minister zunanjih del je bil Tittoni. Giolitti je pritisnil svoj pečat na dogovor med Rusijo in Italijo, bistvo tega dogovora pa je Tittoni razodel pozneje v italijanskem parlamentu, rekoč: »Rusija in Italija imata na Balkanu enake cilje.« Takrat je bilo jasno, da se je ustanovila ravno glede politike na Balkanu koalicijska med Italijo in Rusijo in da je bila ta koalicija naperjena proti Avstriji je bilo pač samo ob sebi umevno.

Minole tedne pa so se dobili ljudje, sicer resni in pametni ljudje, ki so nekaj dni res mislili, da hoče Giolitti raztrgati tisti dogovor, ki ga je sam sklenil pri sestanku ruskega carja z italijanskim kraljem v Racconigiu.

Posledice tega sestanka so se pokazale že naslednje tedne. Že v novembru 1909. se je začelo gibanje za ustanovitev Balkanske zveze in je dobil stari načrt o zgradbi železnice od Donave do Adrije novo življenje. Nekdanji ministrski pred-

sednik Luigi Luzzatti je v »Corriere della sera« z dne 5. novembra 1909. priznal, da je povodom in vsled sestanka v Racconigiu začelo na Balkanu vreti in da se tam pripravljajo velike stvari. Tudi Mladoturki so to čutili in poslali na Dunaj veliko družbo parlamentarcev, oficirjev in uradnikov, da poravnajo nasprotje, nastalo vsled aneksije Bosne in po angleškem vplivu začete bojkotiranja avstrijskega blaga.

Na obisk ruskega carja pri italijanskem kralju je avstrijska politika odgovorila hitro in sicer s tem, da je pokojni nadvojvoda Franc Ferdinand, ki prej ni veljal za posebnega prijatelja Nemčije, potoval v Berlin in sicer s svojo soprogo, ki je bila na berolinskem dvoru v nasprotju z vsemi predpisi dvornega ceremonijela odlikovana z vsemi častmi. Takratno razpoloženje v trozvezi se spozna iz dejstva, da je prav, ko se je nadvojvoda Franc Ferdinand mudil v Berlinu, imel italijanski general Asinari de Berneseo nagovor na oficirje in vojaštvo, kar ga je bilo pod njegovim poveljstvom, in v tem govoru napovedoval vojno proti Avstriji in zavojevanje Tridenta in Trsta. Vlada je sicer generala Asinarija takoj vpokojila, a vsa javnost je stala na strani generala in jasno se je pokazalo, da je ljudsko mnenje v dijametralnem nasprotju z oficijelno politiko, ki se je formalno naslanjala na trozvezno pogodbo. Zaeno z vpokojenjem generala Asinarija je pa vladna preskrbela velikanske kapitalne za zgradbo železnice od Donave do Adrije, katera železnica je imela namen, Srbijo od Avstrije gospodarsko emancipirati in dati podlago poznejšim gospodarskim, političnim in militarnim premembam na Balkanu. Italija je bila v trozvezi, ampak delala je politiko proti trozvezi.

Sestanek ruskega carja z italijanskim kraljem je našel živahen odmev na Balkanu. Že v decembru 1909 je »Giornale d'Italia« poročal iz Bukarešte, da smatrajo na Balkanu sestanku ruskega carja z italijanskim kraljem za začetek konca trozveze in da bo posledica osnovevanje balkanske zveze. Sofijski »Dnevnik« je takrat zapisal, da je »sestanku v Racconigiu pripravil balkanske narode do spoznanja svojih pravih interesov«, in takratni srbski minister zunanjih del, Milanović, je uredniku pariškega »Tempsa« rekel: »Misel na balkansko zvezo je vsled sestanka v Racconigiu prevzela vse balkanske narode.«

Res, balkanska zveza se je ustanovila in je začela vojno proti Turčiji. Avstrija je hotela zabraniti premembo razmer na Balkanu, napela je vse sile, da bi ostalo vse pri starem, da bi se ohranil status quo, a bila je z Nemčijo osamljena, Italija je stala na strani Rusije in Italija je z Rusijo pomagala, da je bil v Bukarešti sklenjen mir, s katerim se Avstrija ni nikoli sprijaznila.

Ali se je torej čuditi, če je Italija nadaljevala sedaj to, kar je že poleti 1909. začela?

Rim.

Cim je Italija napovedala naši državi vojno, so se v različnih listih pojavila razmotrivanja, iz katerih se da sklepati, da smatrajo vsaj gotovi krogi sedanjo priliko za ugodno, sprožitvi rimsko vprašanje.

Rimsko vprašanje — to pomeni popolno teritorialno neodvisnost in samostojnost papeža. Mnogo let je bila velika agitacija za obnovitev papežev države, a počasi je ta agitacija usahnula in je postala le predmet akademskih deklaracij, za katere se ni nihče več zmenil. Kako tudi! Italija je bila v zvezi z Avstrijo in z Nemčijo in ob sebiumljivi predpogoj te zveze je bil, da sta Avstrija in Nemčija priznala načelno italijansko stališče »Roma intangibile«. Francija, ki je do leta 1870. z orožjem varovala papežev državo proti italijanskim aspiracijam, pa je že davno zapustila svoje stališče in celo pretrgala vse diplomatske zveze z Vatikanom. Rimsko vprašanje je bilo pokopano.

Ali je zdaj oživilo? Avstrija in Nemčija seveda nista več vezani. Trozvezne pogodbe ni več in centralni državi lahko zavzameta glede rimskega vprašanja kakršnokoli stališče hočeta.

V nekaterih listih se je čitalo mnenje, da se bo pri mirovni pogajanjih, ki bodo sledila vojni, spravilo tudi rimsko vprašanje na dnevni red. Nekateri listi trde, da je vsled vojne papeževa varnost in neodvisnost postala iluzorna in ti listi so zastopali mnenje, da bo papež primoran zapustiti Rim, vsaj za toliko časa, kakor traja vojna.

V novejši dobi se je že enkrat zgodilo, da je papež zapustil Rim. To je bilo 15. novembra 1848. Papež Pij IX. je takrat bežal pred rimskimi radikali v Gaeto in se je mogel vr-

niti v Rim šele potem, ko sta mu mogli Francija in Avstrija dati zadostno vojaštva na razpolaganje. Toda takrat je bila še papeška država in Rim je bil papeški in je bil ta dogodek brez pravega internacionalnega pomena.

L. 1878. pa Rim ni bil več papeški, ampak stolno mesto kraljevine Italije. Dne 7. februarja 1878. je umrl papež Pij IX. in na konklavu zbrani kardinali so bili vsi za to, da zapuste Rim in da izvolijo v kakem drugem kraju novega papeža. Namen je bil, pokazati vsemu katoliškemu svetu ad oculos, da rimska cerkev v Rimu ni svobodna. Na prvem sestanku kardinalov ni temu predlogu nihče ugovarjal. Toda takratni ministrski predsednik Crispi je imel med visokim duhovščino dva dobra prijatelja. To sta bila monsignor di Marzo in kardinal di Pietro. Po teh dveh je zbranim kardinalom sporočil, da bo italijanska vlada štutila konklave, a če hočejo kardinali zapustiti Rim, da jamči za njih varnost do italijanske meje, obenem pa je tudi naznanil, da bo italijanska vlada dala Vatikan zasesti in da v inozemstvu izvoljene papeža ne bo več pustila notri. Konklave se je na to vršil v Rimu in izvoljen je bil Leon XIII. Po njegovi smrti ni bilo več nobenih pomislekov in konklave se je vršil tako pri volitvi papeža Pija X. kakor pri volitvi sedanjega papeža v Rimu.

Misel, da naj papež povodom sedanje vojne zapusti Rim, se pa skoraj gotovo ne bo uresničila. Rim je le Rim in kak nov Avignon bi se dal težko prenesti posebno v sedanjih časih, ko priznavajo tudi najbolj katoliški listi, da so v Italiji ravno cerkvi najbolj nasprotni krogi provzročili sedanjo vojno. Ti krogi imajo torej veliko moč na Italijanskem, to se je zdaj očitno pokazalo, videlo pa se je to že dolgo časa. Tako je društvo »Giordano Bruno«, ki je središče vseh proticerkvenih gibanj v Italiji, prirejalo že izgrede pri procesijah in si je to društvo takorekoč pod okoli Vatikanu napravilo svoj sedež. Sprito takih razmer si je težko misliti, da bi se hotel papež sedaj preseliti iz Rima.

Iz strelskih jarkov.

(Na Telovo 1915.)

Prve dni maja smo si naprtli nahrbtnike, ko je že legla noč na tisto ogrsko pokrajino in naša pota so vodila potem prek hribov in dolin. Ob zori smo prestopili gališko mejo, namenjeni na skrajno zahodno krilo naše fronte. Pred nami divje grmenje topov, ki se je vedno bolj oddaljevalo, dasi smo mu sledili. Tretji dan se je čisto izgubilo v dalj; ruske množice so se naglo umikale, da bi se odtegnile obkoljenju. Od Gorlice naprej proti vzhodu so se vrstili kraji, ki jih je opustošila bojna vihra komaj prejšnji dan. Strašna razdejavanja! O vasi Dragaszew se lahko reče, da je ni več. Samo nešteta pogorišča so še pričala o njej. Onkraj vasi so baš zagrebali sveže grobove. Ob cesti celi kupi izstreljenih patron. Po njivah globoke jame od granat in havbic. Še vsa sveža je bila zemlja, ki je brizgnila daleč naokoli. Tam dalje so skladali zaplenjeno rusko orožje v velikanski kup, tiste puške z vedno nasajenimi, štirioglatimi, tenkimi pa dolgimi bodali, lopatice, cele zaboje municije, kotličke, konzerve in bogznan kaj še vse. Na poti dalje smo se srečavali z velikimi tropami vjetnikov. Eden izmed njih nam je dobrodušno klical: za nas je že mir, vi pa bodete še streljali. Dal sem mu poslednjo cigareto, ki mi je še ostala in še parkrat se je potlej ozrl za mano. Prihajali so potlej vozovi z ranjenci. Tudi po hišah jih je stokalo vse polno v neizraznih mukah. Tam na zapuščenem pokopališču v vasi Bodaki so kopali celo vrsto jam. Stari grobovi so dobili bratov ... Po poljih, ob strugah mrhovina, ki se je parila v soluncu že vsa napeta. Prihajali so ljudje in so iskali domove in so plakali nad razvalinami. Gladen otrok je iztezal suhe ročice in prosil kruha ... Strašni prizori! Dospeli smo naposled v Grab, kraj, ki je bil našim alpincem še v živem spominu od januarja. Civilno prebivalstvo je zdaj pobegnilo z Rusi. Našli smo še cele vreče moke, kislega zrelja in drugih takih dobrot, ki so nam šle vsem zelo v slast. Še s sabo smo vzeli, kolikor je kdo mogel. Kmalu smo zapustili zopet gališka tla in stopili na ogrsko zemljo. Pokazal se nam je Kastelik vrh, kjer so se borili naši fantje o Veliki noči v zelo krvavih bojih. Pot nas je peljala potem skozi porušeni Zborov, kjer smo videli še pred dobrim tednom iz naše rezervne pozicije zagorele ruske obraze po strelnih jarkih, ki so se vleklj prav ob mestu, čudno zverženi. Zdaj so bili vsi ti jarki prazni. Na pokopališču pa je stala cela gruča belih le-

senih križev ... Proti večeru smo že zašpinili tisto ogromno klobaso, ki smo jo hodili dober teden. Ustavili smo se v lepem kopališču Bartfa, kjer smo se nastanili po zapuščenih vlah in palačah. Medtem, ko mi je bil še prejšnji večer svinjak za stanovanje in prgišče listja za ležišče, sem spal zdaj v lepi dvorani na mehki otomani. Tako se vrste kontrasti pač samo v vojni. Zelo se nam je prileglo, da smo imeli tu tri dni počitka. Oddahnili smo se docela od prestanih naporov. Kopali smo se in izprehajali, kakor da smo prišli na letovišče. Tačas pa so že sestavljali v Bartfi naše dolge vlake, ki so nas morali peljati 48 ur daleč proti vzhodu, kjer smo zdaj že od Vnebohoda zakopani tik mesta ... na obširni planjavi. Pred nami se vlečejo zveržene žične ograje, dober streljaj daleč, pa se prikaže čez dan in tam iz strelnega jarka rujav obraz z okroglo čepico na glavi, ki zopet naglo izgine za kupom prsti. Od tam brenče jekleni »pozdravčki« do nas. Čez dan so bolj redki, tem gostejši pa ponoči, zlasti proti jutru. Poleg »pozdravčkov« pa nas dosejajo tudi »pozdravi«, ki pa ne brenče ampak tulijo z besno silo. To so granate in šrapneli. Kadar je vsa ta jeklena »muzika« kompletna, si ne moreš drugače misliti, nego da si v pravcatem peklu.

Toda naši fantje, oni so res od samega zlomka hladnokrvni. Ne verjel bi tega nikoli, da nisem temu življenju sama priča. Da je le za jesti dovolj, pa ne manjka humorja. Eden ima celo harmoniko sabo! Oni dan enkrat so padale granate tako gosto okrog nas, da sem že čisto za gotovo napravil križ prek življenja. V sednem okopu pa sem začul strašen krah. Stopil sem tja in z najslabšim smehom mi je pripovedoval naš gorenjski humorist, kako je baš udarila granata v sosedno hišo in prepodila iz nje zmrušenega mačka, ki je ves zbežan planil na polje in ni vedel kam bi jo pobrisal. Tako živo in komično mi je opisoval vse kretanje te uboge živali, da sem se moral do solz smejeti ter sem čisto pozabil na treskanje okrog sebe. Še zdaj, ko vam to samo omenjam in po tolikem času, pa mi sili smeh v lica. Koliko veselih ur nam je že napravila ta gorenjska grča s svojim zdravim humorjem! Noč in dan bi ga poslušal. Takoj prve dni je izvohal v nekem hlevu zapuščenoto tele. Kar z žepnim nožem ga je razkosal. To smo imeli pečenke tiste dni! Druge imam zopet, ki znajo iztakniti krompir, zelje in druga živila, če je vrag ni. Po bajtah kuhajo če je le kaj časa. Polnoč ali polodne, to je za naše kuhanje vseno. Da je le kaj za v šalo! Vedno sem povabljen v »goste«, k vsakemu loncu!

Temu nekako ciganskemu življenju sem se že docela privadil. Pozabil sem, da sem imel kdaj mehko ležišče. Rjuhe se mi zde zdaj že velikanski luksuz, streha nad glavo daljna sanja. Ne vem več, kako sem spal takrat, ko sem sezul čevlje in odložil vrhno obleko. Pozabil sem, kakšen okus ima mleko in vino. Tu poznam zdaj samo meso, krompir, kruh in kavo.

Včeraj sem doživel nekaj novega. Ob 10. dopoldne so izpostavili Rusi tam ob progi veliko zastavo rdečega križa, znamenje, da hočejo pokopati svoje padle in pobrati ranjence. Prenehali smo takoj s pokanjem. Z daljnogledom sem potlej opazoval, kako so hiteli po travnikih rujavu ruski sanitejci z nosilnicami. Tudi naši so jim šli naproti in se pomešali mednje. Tu tam so se sklonili in že je bil na nosilnicah negiben človek, ki so ga nesli tja k progi. Opoldne se je skril bandero, sanitejci so si stisnili roke in odšli vsak k svojim okopom. Kmalu potem so pričele zopet žvižgati jeklenke prek polja, ki je bilo še pred trenutkom pozorišče bratstva in slege. Je pač — vojna! — Zdravstvujte!

V. Mazi.

Oj, preljubi kranjski fantje ...

Ni je skoro slovenske hiše, ki bi v sedanjih časih ne bi bila prizadeta. Če nima člana družine v vojski, je gotovo v skrbah za kakega bližnjega sorodnika. Vse je rade volje hitele pod orožje, da reši domovino oholih sovražnikov.

Slovenec ljubi svoj dom in se težko loči od njega. Ko sem se pred dobrima dvema tedna poslavljal od naše bele Ljubljane, je večerno solnce zlatilo vrhove gorenjskih velikih gor. Gorenjec je s polzevo počasnostjo sopihal preko Sorškega polja. Ne vem, če je vsakomur tako hudo pri srcu, kadar zapuša to lepo deželo, kot je bilo meni. Človek vedno misli: morda še kdaj morda nikoli več ... Med tuji sem tujec. Le en sam spomin na nekdanje lepe čase v domovini in boljše mi je. Na pot

sem vzel s seboj nekaj slovenskih pesmi. A mojih dragih pevcev ni, klavirja tudi ne. Med starimi papirji pa sem našel tudi zvezek, v katerem je napisanih kakih 10 pesmi. Star papir, okorna pisava. Zvezek datira iz leta 1860. Dal mi ga je oče še doma v Idriji. Morda bo zanimala čitatelje pesem, ki jo tukaj objavljam. Ne vem, če je v kaki zbirki, primerna današnjim dnevom je vsekakor in vredna, da jo rešim pozabnosti. Glasi se pa z malimi izpremembami tako - le:

Pesem od vojakov v letu 1859.

Ljuba mati in sestre,
prosim vas zdaj prav lepo,
spomnite se večkrat namé,
ker godi se mi' zdaj hudo.

Tud' vi, ljubi bratje moji,
mislite večkrat na to,
da mi boste pomagali,
z očenašem pri Bogu.

Kadar boste to pesem peli,
v dvajstem let' k soldatom vzet,
šest let sem bil pr' tem' stan,
to sedmo v vojsko peljan.

Dosti mest smo že požgali,
le tem mestam slovo dali,
ino jih mogli zapustiti,
sino se mogli od njih ločit'.

Oh, nesrečno mesto Parelengo,
kjer smo prvič v ogenj šli,
tam smo dosti fantov izgubili,
ker so plezirani in mrtvi.

Zjutraj, ko se stori beli dan,
je sovražnik stoji pred nam',
kanoni so začel' grmet',
fantje pa po tleh letel'.

Preden poldan zazvonil,
na tavčent mrtvih že leži,
ležali so plavji in bledi,
ker je stekla od njih kri.

En zgubil so svoje roké,
drugi pa tud' noge,
ki so pod hribov tam ležal'
in njih duše Bogu 'zročval'.

Po vročini smo marširali,
skoz cela meš'ca dva,
s Francozom smo se vojskovali,
na kresni dan najhuš' je b'la.

Oh, premisli, duša mila,
da jih je umrlo brez števila,
Bog jim daj ta večni raj,
pošlji jih na desni kraj.

Oh, preljuba kranjska dekleta,
jaz podam vam zdaj roko,
če bom moral kri prelit',
ko nisem vzev od vas slovo.

Le - to pesem smo zložili,
kranjskim fantom sporočili,
da bodo vedli tud' oni,
kako se nam tukaj godi.

Šestindeset let je od takrat,
ko so kranjski fantje poslali iz vojske
svojim dragim pozdrave v vezani
besedi. Zanimivo je to na vsak način
in zato sem pesem napisal za javnost.

Muran na Zgor. Štajerskem, 1.
junija 1915.

Zorko Prelovce.

Dnevne vesti.

— Ministrska posvetovanja v Budimpešti. V ogrskem min. predsedništvu so se predvčerajšnjim vršila zaupna posvetovanja, katerih so se od k. r. avstrijske vlade udeležili min. predsednik grof Stürgkh, notranji minister baron Heinold, finančni minister baron Engel, poljedelski minister Zenker in trgovinski minister dr. pl. Schuster, od kralj. ogrske vlade min. predsednik grof Tisza, notranji minister, pl. Sandor, finančni minister pl. Teleszky, poljedelski minister baron Ghilanyi in trgovinski minister baron Harkanyi, kakor tudi c. in kr. vojni minister pl. Kroatini. Na tej konferenci so se posvetovali o vseh važnih vprašanjih, ki se v zvezi z uporabo letošnje žetve in z aprivozicijo armade in civilnega prebivalstva za časa letošnje žetve. Dosegli so principiellen sporazum glede celega kompleksa vprašanj. Pri tem so konstatirali, da se bo, če ne nastopijo nepričakovani elementarni dogodki katastrofalnega pomena, pokrila vsa potrebščina vojaške uprave in prebivalstva potom dobro premišljenih in strogo izvedenih odredb iz uspehov prihodnje žetve. Če bo letina dobra, bo vlada stremela za tem, da bo preskrbela prebivalstvo z večjo množino moke in kruha in pa z boljšo kakovostjo kruha.

— Na naših tleh. »Münchener Neueste Nachrichten« prijavljajo brozjavko iz Curiha, v kateri je rečeno: Vojaški krogi v Italiji pripisujejo bojem ob Soči velik pomen. To tudi pojasnjuje, zakaj se mude na tej fronti kralj, šef generalnega štaba Cadorna in general Porre.

— V zadnjih desetih mesecih nas je življenje marsičesa naučilo, tako, da lahko danes rečemo: navajeni smo, žalibog, že na vse: na poročila o uspehih in na poročila o neuspehih, na upanja in na dvome, na nove vojne napovedi in prelomitve zvestobe, na ranjence, na patrijotične manifestacije, na dejanja občudovanja vredne hrabrosti, na strahotne pomorske katastrofe in veličastne goljufije vojnih liferantov, na 42centimetrške topove, na okna brez zaves v železniških vozovih, na veselje in na solze, samo draginje se nismo še mogli navaditi. In kar miho se nam stori, če vidimo, kako drugod ceno žive. Iz Nemčije, in sicer iz Monakovega, imamo v rokah jedilni list ene prvih restavracij. Kar strmeli smo! Cel obed, obstoječ iz juhe, predjedi, pečenko s solato, močnate jedi in črne kave, velja — 1 marko 80 penigov, to je 2 K 16 vin. Beefsteak z jajcem velja 1 K 40 vin., garniran dunajski zrezek 1 K 50 vin., beluši z gnatio 90 vin. Nam se ne zdi verjetno, da bi monakovski prvorazredni restavrat iz svojega doplačeval, samo da bi gostom postregel, marveč, da postreže poceni, ker pač meso in prikuho po primerni ceni dobi.

— Jedilni listi v kolodvorskih restavracijah. Železniško ministrstvo je odredilo v svrhu zenzostavljanja jedilnih listov v kolodvorskih restavracijah, da se bodo mesne jedi kolikor možno skrčile, tembolj pa se bo polagala važnost na prikuhe. Ta odredba je v zvezi s splošnim gospodarskim položajem ter ima namen štediti v živili.

— Kosci in žanjice za kmetovalce. Deželni odbor kranjski je po posredovanju deželnega odbora goriskega dosegel, da se dajo gorški kosci in žanjice za letošnjo košnjo in žetev kranjskim kmetovalcem na razpolago, in sicer pod sledečimi pogoji: Kosci dobe poleg stanovanja dnevno mezdo 4 K, če se sami prehranijo. Če jih hrani delodajalec, dobe pa le 2 K 50 v dnevne mezde. Žanjice, ki se lahko uporabijo tudi za druga ženska primerna poljska dela, dobe pri lastni prehrani 2 K 50 v na dan, če pa jih prehrani delodajalec, dobe pa le 1 K 50 v na dan. Vrh tega morajo delodajalci v vsakem slučaju prevzeti tudi stroške za pot iz Stajerske v kraj dela kakor tudi stroške vrnitve glede prevzetih delavskih moči. Če se bo zahtevalo zadostno število delavskih moči, bo deželni odbor priredil posebni železniški vlak za prevoz delavcev, da se znižajo potni stroški. Kmetovalci iz Kranjske, ki so voljni pod navedenimi pogoji prevzeti kosce in žanjice, naj to čim prej e deželnemu odboru sporočijo, koliko koscev odnosno žanjic se zavežejo prevzeti.

— Darila »Rdečemu križu«. Tovarna za stroje G. Tönnies v Ljubljani je namestno venca na krsto umrlega gosp. Ullmanna darovala »Rdečemu križu« 50 K. Oficirji črnovojnškega pešpolka št. 27 v Ljubljani, so mesto venca za umrlega očeta gosp. nadporočnika Selbacherja darovali za isti namen 30 K.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se prične na mestnem magistratu v ponedeljek, dne 14. junija 1915 v mestnem vojaškem nastanjenalnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: Za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj: v ponedeljek, dne 14. junija; za II. mestni okraj (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenskijska cesta) v torek, dne 15. junija; za III. mestni okraj (Gradišče do Franca Jožefa ceste, Krakovo in Trnovo) v sredo, dne 16. junija; za IV. mestni okraj (Prešernova ulica, Franca Jožefa cesta, okrožje Dunajske ceste in St. Peterski okraj z Vodmatom) v četrtek, dne 17. junija. Od 18. junija dalje za Spodnjo Šiško in za vse one, ki bili zadržani v gori navedenih dne. — Uradne ure izplačevanja od 3. do 6. popoldne. — Stranke se prosijo, da se natančno držijo teh določb.

— Italijanski vjetniki v Ljubljani. Italijanskih vjetnikov, katere so pripeljali včeraj v Ljubljano, je bilo 197, med njimi dva nadporočnika. Bili so to južni Italijani 30. polka, katere so naše čete zajele, ko so delali neki most. Radi tega je bila njihova obleka tudi zelo pomanjkljiva.

— Pozor! Trgovci in obrtniki, ki imajo v svojih zalogah nepredelano volno, se opozarjajo, da je rok dolžnosti naznanila 15. dan junija, in sicer je poslali naznanilo v teku 8 dni. Tozadevne tiskovine se dobe

pri obrtnem oddelku mestnega magistrata.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem vabi svoje člane na zapni pogovor dne 14. junija 1915 ob 8. zvečer v restavracijo Schmidt (preje Fantini).

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 30. maja do 5. junija 1915. Novorojencev je bilo 18, med temi 3 mrtvorojeni. Umrlo pa je 38 oseb, in sicer 15 domačinov ter 23 tujcev. Za kolero je umrl 1 vojak, tujec; za jetiko 4 osebe, vsled mrtvoda 1, vsled nezgode 4, vsled samomora 2. Za infekcijskimi boleznimi so zboleli, in sicer za škrlatno ena oseba (vsi tujci), za difterijo pa dve (vsi tujci), za oslovskim kašljem 4 osebe (vsi tujci), za difterijo pa dve osebi.

Ob prste. Posestnika sin Ivan Brejkovič iz pazinske okolice, je našel dinamitno patrono. Ker je ni poznal, je s kamnom potkal na patrono, ki je seveda razpočila in fantu odtrgala na obeh rokah več prstov.

Tatovi so se te dni oglasili pri krčmarici Josipini Novak na Drenikovem vrhu in pri posestniku Zanoškarju v Dravljah.

Ubegla ruska vjetnika zopet prijeta. V bližini Maribora je orožniški stražmojster Rudolf Mohorič na cesti ustavil dva slabo oblečena človeka, ki nista imela nikakih izkazil. Aretiral ju je in ju peljal na orožniško postajo. Tam se je pokazalo, da imata aretovanca pod zamazano civilno obleko rusko uniformo in izkazalo se je, da sta oba pobegnila iz tabora ruskih vjetnikov v Feldbachu ter nameravala iti v Italijo. Eden teh ubeglih in zopet prijetih vjetnikov je generalnoštabni stotnik, drugi je četovodja.

Rešeno moštvo italijanskega zrakoplova »Citta di Ferrara« v Gradcu. V četrtek jutraj so pripeljali v Gradec rešeno posadko italijanskega zrakoplova »Citta di Ferrara«, ki ga je 8. t. m. uničil naš mornariški zrakoplov »L 48«. Posadka obstoja iz dveh častnikov in štirih mož. Nastanili so vjetnike v hiši, v kateri je dosedaj prebivala rešena posadka jeseni potopljenega francoskega podmorskega čolna »Curie«. Vseh šest vjetnikov se je rešilo s tem, da so poskakali iz gondole v morje, od koder so jih potegnili naši mornarji. Poveljnik ladije, linjski kapitan, je imel pri sebi 80.000 K avstrijskega denarja. Ta vsota je bila namenjena v to svrhu, da bi za slučaj, če bi se moral neprosto voljno spustiti v naši državi na tla, poskušal ljudi podkupiti, da reši sebe in svoje moštvo. En častnik in en vojak, ki sta ostala v zrakoplovu, sta zgorela.

Pomožna akcija za begunce v Trstu. V Trstu se je vpeljala pomožna akcija v prid beguncem iz mejnih okrajev Primorske. Na podlagi nekakega, od namestnika izdanega oglasa, so že prvi dan dospeli znatni zneski, med temi tudi tak od mesta Trsta.

Plače za istrsko učiteljstvo, ki se je moralo izseliti iz puljskega, vodnjanskega in rovinjskega okraja in je nastanjeno v Trstu, bo po posredovanju istrskega deželnega glavarja dr. Rizzija, izplačevala tržaška mestna blagajna.

Devin — porušen. Ob Jadranem morju, med Trstom in Gradečem, je stal na visoki skali tik morja starodavni ponosni grad Devin. Iz Valvazorja vemo, da je bil še v 17. stoletju večji in obsežnejši, kakor v naših časih in da je takrat stalo mogočno zidovje ne le okrog gradu, marveč tudi okrog celega kraja. Najstarejši gospodarji na tem gradu, kar jih namreč pomni zgodovina, so bili iz rodovine Tybein in to že v 13. stoletju. Eden devinskih graščakov, ki so bili v neprestanih nasprotjih z oglejskimi patrijarhi, Hugon Tybein, je bil tudi deželni glavar kranjski. Okrog leta 1400 je rod Tybeinov »elendiglich abgestorben«, kakor pravi Valvazor in je Rajnpreht Wallace ali Valsa dobil fevda Devin in Senožeče. Ko je tudi ta rod izumrl, je grad prišel v cesarsko posest in je na njem gospodoval cesarski kapitan, dokler niso dobili teh posestev grofje Thurn - Valsassina v l. 1459. Gospodarji so se tudi še potem menjavali. Pred leti je na tem gradu gospodarila in živela dama izrednih duševnih lastnosti, princezina Terezina Hohenlohe. Devin je nekaj spadal h kranjski deželi, pa je potem prišel k gorški grofiji. Med drugimi, ki so obiskali ta kraj, je bil tudi Anton Aškerc in tudi nanj je napravil ta

grad z okolico najmočnejši vtisk. Kako tudi ne. Mogočen grad tik morja, okrog in okrog pa naš Kras, ki so ga Benečani opustili; okrog in okrog skalovje, iz katerega klešejo pridne roke najlepši temni mramor, tod in tam malo zemlje, kjer rasejo cvetlice, ki diše lepše, kakor kjerkoli drugod, in naprej vinogradi, kjer rase tako žlahtna trta, da so že stari Rimljani trdili, da ta kapljica podaljša življenje in ga je, kakor pravi Valvazor, »sonderlich Livia, die Gemahlin Keyser's Augusti, eine siebenzigjährige Dame fleissig zu trinken pflegen.« Devinskega gradu, te slovenske postojanke ob jezikovni meji, tega starodavnega branika Slovenstva proti Italijanstvu, ni več.

Kino - Ideal. Spored za soboto, nedeljo in ponedeljek: 1. Kr. Naravnih posnetek. 2. Po aeroplanu v sovražno deželo. Napetozanimiva vojna drama v treh dejanjih. 3. Moteni medeni tedni. Veseloigra v dveh dejanjih. Spored je primeren za mladino. — Torek »Model«. Velika drama v petih delih. V glavni vlogi Lida Bozelli.

Dalmacija in vojna. Uradno glasilo dalmatinske vlade »Objavitelj dalmatinski« bo odslej začasno izhajal v Kninu v skrinjeni obliki. Oficijozna »Smotra dalmatinska« zaustavi svoje izhajanje. — Neka naredba dalmatinskega namestništva odreja zaustavljanje delovanja vseh italijanskih društev po Dalmaciji in pa razpustitev društev Bersaglio in Cabinetto.

Pomorsko ribištvo in vojna. V sled vojne proti Italiji je ustavljen ribarenje ob vsej obali monarhije. Za ribištvo je to seveda velika škoda in tudi sicer zadevle ta prepoved zelo težko vsekupno prebivalstvo Primorja, kajti ribe tvorijo eno glavnih živil za prehranjevanje tega ljudstva.

Otvoritev hrvaškega sabora. Iz Budimpešte poročajo: Kakor se razglša, se bo pri otvoritvi hrvaškega sabora 14. t. m. prebral Najvišji dopis, v katerem se bo v toplih besedah pohvalilo junaško sodelovanje prebivalstva Hrvaške in Slavonije v sedanjih vojni.

Ubegel pomočnik. Vinko Šafer iz Prezida v okraju Čabar na Hrvatskem, je nedavno tega skrivaj zapustil svojega mojstra na Glinah. Odnesel je seboj tudi mojstrove beležnice, pa ne zaradi zapiskov, ampak ker je bilo v njej tudi 200 kron denarja. Spričo vojnega stanja se fant ne bo dosti smejal, če ga bodo vjeli.

Najdene stvari, prijavljene c. kr. policijskemu ravnatelstvu v času od 1. do 8. junija 1915: črna torbica s 54 K, denarnica s 11 K 45 vin., dva bankovca po 2 K, ptiček kanarček, par novih čevljev, črna denarnica s 3 K 24 vin., par podplatov, rdečkasta denarnica s 4 K 40 vin., 14 kron v bankovcih.

Izpuščene stvari prijavljene c. kr. policijskemu ravnatelstvu v času od 1.—8. junija 1915: črna denarnica s 5 K, zlata damska ura s dvema pokrovčema in z dijamanti okinčana, zlata zapestnica, srebrna damska ura s športno verižico, bela damska površna jopica, zlat gumb za manšete z monogramom J. Z., črna denarnica s 2 K, črna ročna torbica z različnimi stvarmi in dragulji, rjava denarnica s 5 K 80 vin.

Žrebanje razredne loterije. (Prvi razred — drugi dan.) 10.000 kron dobi št. 57.603. 5000 K dobi št. 89.669. Po 2000 K dobi št. 87.157, 107.019. Po 1000 K dobi št. 18.715, 35.019, 35.995, 38.611, 40.961, 60.387, 60.437, 64.916, 78.059, 96.973. Po 600 K dobi št. 2181, 25.751, 34.236, 35.506, 48.488, 74.967, 83.191, 92.974, 95.703. Po 400 kron dobi št. 6559, 15.082, 16.024, 19.560, 38.953, 48.248, 48.551, 63.589, 87.606, 89.176. Po 200 kron dobi št. 1588, 4069, 4520, 6132, 6637, 7733, 14.097, 15.928, 25.345, 26.052, 27.561, 28.285, 33.284, 33.785, 36.768, 36.801, 39.176, 40.505, 43.110, 44.523, 44.880, 52.081, 53.675, 57.900, 60.788, 71.433, 73.510, 81.897, 85.961, 87.107, 93.800, 97.163, 101.249, 101.317 in 103.773.

V vojaško službovanje vpoklicana družabnika tvrdke J. Ciuha, Pred trančo, vljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se pripravljata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

kroti nalezli nahod ali kašelj. Da odvrnemo to zlo, si izperimo usta, požiralko in vrat s Fellerjevim slez razkrajajočim, kašelj blažečim rastlinskim esencnim fluidom z zn. »Elsafluid«. Očisti ter sveži nam sluznice, požiralko in vrat, deluje proti kataru in razkružuje, odstrani vratne bolečine in ga rabijo za zunanje bolečine tolažeče vteranje pri bolečinah v prsih, bodenje

v plečih in bolečinah v križu i. t. d. Med domačimi zdravili ima Fellerjev »Elsafluid« prav posebno mesto. Priporoček je to, odlikovan poleg več nego 100.000 priporočilnih zahvalnic s premmogimi zdravniškimi priporočili, diplomami, zlatimi svetinjami i. t. d. Zato si ga naši bralci lahko preskrbe za zaupanjem ter si prihranijo poizkuse z različnimi ponaredbami. Tudi pri

revmatičnih, protinskih, nevralgičnih in živčnih bolečinah se spričo dobrodejnih, bolečine tolažečih lastnosti izkazuje za zanesljivega pomočnika. 12 steklenic stane franko samo 6 kron, 24 steklenic franko samo 10 kron 60 vinarjev edino pristne od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško). Pri prehlajenju želodca in črevesa nastopijo največkrat motenja

Književnost.

— Zemljevid Italije. Avstrijska mornarica je takoj po napovedi vojne presenetila italijansko obrežje z obiskom, ki je pokazal, kako živ in svež je še tisti duh, ki je izvojeval nepozabno zmago pri Visu. Obrežje italijansko je sila dolgo. Kogar zanima zasledovanje operacij naše mornarice, tega opozarjamo na zemljevid, ki ga je izdal kartografski zavod G. Freytag & Berndt na Dunaju, VII., Schottenfeldgasse 62. Na zemljevidu se vidi vsa italijanska obrežja, večji del avstrijskega obrežja ob Adriji, Sicilija, Sardinija, Malta, obrežje Tunisa in obrežje pri Nici. Cena s pošto 1 K 30 v.

Razne stvari.

* Kuga v Solunu. Iz Soluna poročajo, da tam umre vsak dan petdeset oseb na koleri.

* Bivši veleposlanik v Rimu baron Macchio je prevzel posle prvega sekcijnega šefa v zunanem ministrstvu.

* Umrli je v Pisku na Češkem češki državni poslanec Jan Rataj v 60. letu svoje starosti. Rataj je bil eden najdelavnejših agrarnih čeških poslancev in narodno jako radikalen mož. Zastopal je okraj Pisek.

* Moč časopisja. Ogrski finančni minister je poslal ogrskim listom okrožnico, v kateri poudarja, da se je na odličnem uspehu ogrskega vojnega posojila v izredni meri zahvaliti tudi patrijotičnemu sodelovanju ogrskega časopisja.

* Sleparski ruski dobavitelji. »Novoje Vremja« poročajo: Na ukaz glavnega intendantskega šefa severozahodne fronte, general Danilov, je bilo pet veletržcev, armadnih dobaviteljev, zaradi sleparij in poskušene podkupovanja izgnano v Sibirijo.

* Predčasen odpust iz črnovojnške obveznosti. Uradno se opozarja, da preneha črnovojnška obveznost za one, ki so vstopili že pred svojim 19. letom prostovoljno — na 3 ali 1 leto — v skupno armado, s pretekom onega leta, v katerem so dosegli 47 let. Merodajen je čas njihove asentacije, ne pa prezentacije.

* Papeževa »bela knjiga«. Razni listi so poročali, da hoče papež izdati »belo knjigo«, zbirko dokumentov, ki bi naj dokazali, kako se je trudil doseči mir. Ta vest, ki je bila od vsega početka neverjetna se sedaj uradno dementira. Pač pa menda pripravljajo nekateri vatikanski krogi agitačno brošuro, ki bi naj dokazala pravico papeža se udeležiti bodočega mirovnega kongresa.

* Vnuč Riharda Wagnerja v italijanski armadi. Kakor poroča »Frankfurter Zeitung« se nahaja vnuk slavnega nemškega godbenika Riharda Wagnerja kot častnik v italijanski armadi. Je to grof Gil Gravina, je sin Blandine pl. Bšlow, hčerke gospe Cosime Wagner, ki je bila v prvem zakonu poročena s pl. Bülowom. Grof Gravina je torej tudi pravnuk slavnega Franca Liszta.

* Originalen prizor na avstrijsko - srbski meji. Iz Budimpešte poročajo: Dopoldne dne 3. junija se je dogodilo na južnem bojišču nekaj zanimivega. Na nasprotni strani Donave nahajajoči se Srbi so pričeli kar na enkrat med 9. in 10. uro kričati: »Przemysl je paol!« Naši vojaki si takoj spočetka niso znali tolačiti tega vpitja, dokler ni dospela ob pol 11. tudi v naše taborišče brzojavka, da je trdnjava Przemysl zopet v naših rokah. Srbi so bili torej o težki izgubi, ki je zadela rusko armado torej zelo naglo obveščeni. Na ta dan je bilo v taboriščih naše monarhije iako živo in veselo. Vojaštvo je dobilo dvojno menažo in se veselilo zmage naših severnih armad.

* Nemški princ pri galitskih armadah. Poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča iz c. in kr. poročevalskega glavnega stana z dne 8. junija: Dolgo časa se car ni mogel veseliti nad svojim novo pridobljenem gouvernementskim mestom Przemyslom. Ko je bil pred kratkim tam, da si trdnjavo ogleda, je bil jako presečen nad hladnim sprejemom. Šest tednov pozneje pa je zopet pričakoval trdnjavo poset nemškega cesarja in njegovega sina princa Eitel Friderika, ki si je ob reki San s svojo gardno divizijo priboril tako slavno zmago. Pri tej priliki bodi omenjeno,

da je tudi pri armadi Linsingen v južni Galiciji neki drugi bavarski princ in sicer nečak kralja Ludovika, princ Juri, ki služi kot častnik v koru generala grofa Bothmerja.

* Kako so si Rusi pridobivali simpatije. Iz vojnega poročevalskega stana javljajo: O načinu, kako sistematično so si Rusi poskušali pridobivati simpatije v okupiranih delih Galicije poročajo iz Dobromila: Rusi so si z vsemi sredstvi pridobivali simpatije kmečkega ljudstva. V Dobromilu n. pr. je posloval civilni ruski pomožni odbor, ki je dajal ženam in otrokom skupaj kakim 1500 osebam vsa dan dvakrat brezplačno hrano. Kmeti so dobili žito za setev, vojaške oblasti so jim dajale konje in vojaške za poljska dela na razpolago. Obljubljali so jim, da bodo pozneje razdelili med nje zemljo velikih posestnikov in darovali so jim mnogo pohištva iz židovskih pa tudi iz drugih premožnih hiš. Naši vojaki so našli v kmečkih bajtah mnogo takega dragega pohištva.

* Oblačila iz papirja. Iz poročil, ki jih pošiljajo z Japonskega severoameriški konzuli, se je zdaj izvedelo, da Japonska ne preskrbuje Rusije samo s topovi in granatami, ampak tudi z oblačili in sicer so ta oblačila narejena iz — papirja! Na Japonskem izdelujejo iz murvnih skorij poseben papir, ki je tako voljan kakor najboljši sukno in jako toplel. Ta papir se imenuje »kamiko«. Ker je zelo tenak, se vedno med dve polji dene tako plast svilene vate in se polji potem zašijeta. Srajce in spodnje hlače iz tega papirja, so dosti gorkejšje, kakor flanelaste, in prav ta papirnata oblačila so omogočila japonskim vojakom, da so v vojni z Rusijo dobro prestali strašno zimo v Mandžuriji. Prati se seveda take srajce in spodnje hlače ne dajo, a ker so jako poceni, ne pride to v poštev.

* Pošteno je nasedel. Uredništvo dunajske »Ostdeutsche Rundschau« se dan na dan v svoji listnici trudi pod raznimi fingiranimi šiframi z dokazovanjem, da so vsi odlični in vodilni inozemci — od carja pa do Gabriela d'Anunzija — židovskega pokolenja. Nekemu socialnemu demokratu je prišla hudomušna ideja, da je pod izmišljenim imenom poslal »Ostd. R.« pismo, s katerim je urednike tega lista imenitno potegnil. V tem pismu nastopa svak pisca, »občinski tajnik v Szombathelyju«, ki da je zagotovil, da je francoski minister Sembat po rojstvu — ogrski Žid. Ali onemu socialnemu demokratu — kakor pripoveduje v »Arbeiter Zeitung« — samemu se je zdela izmišljotina tako neumna, da ni računal, da bi rečeni list to priobčil. Motil se je: »Ostd. R.« jo je poizrla vso z dlako in kostmi. To je: priobčila jo je vso kot senzacionalno razkritje in dokaz, kako je vse inozemstvo poživljeno!!

* Gospodična županja. Amsterdamski »Handelsblad« poroča: V neki francoski občini sta morala župan in podžupan k vojakom in ker se občinski svet ni mogel zediniti, kdo naj prevzame vodstvo občine, je zavladal splošen prepri med občinski odborniki, v občini pa seveda največji nered. V tej občini živi tudi 22 let staro dekle. Razmere v občini so ji toliko presedale, da je šla k prefektu (po naše okrajnem glavarju) in mu vse povedala. Prefekt pa tudi ni mogel pomagati — saj so skoro vsi moški v vojni — in je prošil pogumno dekle, naj samo poskusi kaj ukreniti. In punica se je izkazala, da je kaj! Sklicala je s prefektovim pooblastilom sejo obč. odbora, je odbornike pošteno oštela in zahtevala, da takoj volijo novega župana. Seveda se je takoj novič vnel stari prepri, kdo naj bo župan in končno so vprašali energično punico, če hoče ona prevzeti županstvo. Res, 22letna gospodična je izjavila, da je pripravljena prevzeti županstvo, če prefekt privoli in ker je prefekt privolil ima zdaj precej velika francoska občina na čelu svoje uprave mlado dekle in pravijo, da dobro in skrbno in vestno opravlja vse posle in drži vse v redu.

* Železnice sveta. Zvezek za maj in junij revije »Archiv für Eisenbahnwesen«, izdane od pruskega ministrstva za javna dela, vsebuje do 1. 1913. vodeno statistiko železnic celega sveta, ter posnemamo sledeče številke: Dolgost železnice leta 1913: Nemčija 63.730 km, od teh drž. žel. 58.933 km; Avstro - Ogrska 46.198

Zopet doma

biti je prijetna zavest, ako smo se morali bojevati zunaj z mrazom, dežjem, snegom, vetrom in vremenom. Večkrat zapazimo ko se vrnemo domov, da smo si zunaj v vlazi in mo-

prebave, zapeka i. t. d. Fellerjave želodec krepeče, voljno odvajajoče rabbarbske kroglice z zn. »Elsakroglice« jacio prebavila, pospešujejo odvajanje in krepe s tem ves organizem. 6 škatlic stane franko samo 4 krone 40 vinarjev in lahko naroče obenem z Elsafluidom.

čisiri

kilometrov, drž. žel. 37.727 km; Anglija 37.717 km; evropska Rusija 62.198 km, drž. žel. 39.531 km; Francija 51.188 km, drž. žel. 9028 kilometrov; Italija 17.634 km, drž. žel. 14.629 km; Belgija 8814 km; drž. žel. 4354 km; Luksemburška 525 km, drž. žel. 197 km; Nizozemska 3256 km; drž. žel. 1792 km; Švica 4863 km, drž. žel. 2738 km; Španja 15.350 km; Portugalska 2983 km, drž. žel. 1148 km; Danska 3771 km, drž. žel. 1959 km; Norveška 3092 km, drž. žel. 2631 km; Švedska 14.491 km, drž. žel. 4610 km; Srbija 1021 km, drž. žel. 1021 km; Rumunija 3763 km, drž. žel. 3549 km; Grška 1609 km; Bolgarska 1931 km, drž. žel. 1931 km; evropska Turčija 1994 km; Malta, Jersey in Man 110 km; Evropa torej skupaj 346.235 km, drž. žel. 185.778 km; Amerika 570.108 km, drž. žel. 45.158 km; Azija 108.147 km, drž. žel. 70.870 km; Afrika 44.309 km, drž. žel. 26.503 km; Avstralija 35.418 km, drž. železnica 32.834 km.

Nov uspeh naše mornarice.

NAŠ PODMORSKI ČOLN POTOPI ITALIJSKI PODMORSKI ČOLN »MEDUSA«.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) Uradno poročajo:

Italijanski podmorski čoln »Medusa« je bil od enega izmed naših podmorskih čolnov v severni Adriji torpediran in potopljen. Drugi častnik in štiri mornarji so bili rešeni in vjeti.

Mornariško poveljstvo.

(Podmorski čoln »Medusa« je bil takozvanega Fiat - tipa zgrajen leta 1911. Dolg je bil 45 metrov, širok pa 4,2 m. Imel je dve cevi za lansiranje torpedov. Posadke je imel 17 mož.)

Najnovejša poročila.

Italijansko brodogradništvo pred Meduo.

Lugano, 12. junija. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia« poroča iz Skadra: 12 s koruzo obloženih in v Črno goro namenjenih jadrnic, ki so bile nekaj časa zasidrane pri San Giovanni di Medua, so skozi tri dni Albanci ropali. Italijanska flotila torpednih lovcev je dne 9. junija pričela bombardirati obal ter je porušila svetilnik. En častnik, ki se je z mornarji izkrcal, je vjel varuha svetilnika in sorodnike vodij ter zahteval izročitev ukradenega blaga, nakar so jadrnice pod varstvom torpednih lovcev zavozile v Bojano.

Blokada albanske obali.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) Vlada je poslala tujim vladam verbalno noto glede blokade albanske obali, ki ne odgovarja mednarodnemu pravu in krši nevtraliteto Albanije. Čeje nevtraliteto in suvereniteto je Italija glasom organizacijskega statuta za Albanijo na konferenci veleposlanikov v Londonu garantirala.

POTOPITEV VELIKEGA RUSKEGA TORPEDNEGA RUŠILCA.

Carigrad, 12. junija. (Kor. urad.) Zadnja noč je v boju v Črnem morju potopila turška križarka »Midilli« nekega velikega ruskega torpednega rušilca. »Midilli« se je nepoškodovano vrnila.

AMERIŠKI ODGOVOR NEMČIJI GLEDE »LUSITANIJE«.

Berolin, 12. junija. (Kor. urad.) Kakor poročajo večerni listi, je izročil ameriški poslanik danes opoldne državnemu tajniku Jagowu odgovor glede zadeve »Lusitanije«. Noto bo najbrže jutri objavljena.

Kapitan Mücke predaval na Dunaju.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) Kapitan - poročnik Mücke je imel danes v prospeh vdov in sirot po avstrijskih in ogrskih mornarjih predavanje o vojnih ladijah »Emden« in o robinzonadi »Ayshe«. Zastopal je naziranje, da se je avstralska ladja »Sidney« po boju z »Emden« potopila.

Bolezen grškega kralja.

Atene, 11. junija. (Kor. urad.) Večerni buletin z dne 9. junija poroča, da je kraljevo stanje zopet manj zadovoljivo. Pojavile so se bolečine v ledvicah. V urinu so našli albumin. Stanje rane je zadovoljivo.

Bolgarske odredbe.

Sofija, 12. junija. (Kor. urad.) Vlada je obvestila inozemske kabinete, da so vojaške oblasti pooblašene obstreljevati vsa brez dovoljenja nad bolgarskim ozemljem se pojavljajoča letala inozemskih držav ter vsako letalo, ki se spusti na bolgarskem ozemlju na tla zapleniti.

Militariziranje finance in gozdarjev v Italiji.

Lugano, 12. junija. (Kor. urad.) Italijanska vlada namerava militarizirati finančne paznike in gozdne čuvaje.

Provijant za nemške podmorske čolne v Sredozemskem morju.

Rim, 12. junija. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča iz Aten, da je angleško - francosko brodogradništvo na obali Calymnosa našla 1550 zabojev in 96 sodov bencina, ki so najbrže provijant za nemške podmorske čolne.

Zvišani prispevek za begunce.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) Vlada je zvišala prispevek za begunce na 90 vinarjev.

Zaključanje srednjih šol.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) Naučni minister je odredil, da bo konec pouka na srednjih šolah 26. junija.

Cenjene naročnike

našega lista vljudo opozarjamo na položnice za obnovitev naročnine. Vsled ovrzanega poštnega prometa jim dohaja list z občutnimi zamudami in prosimo vse častite naročnike potrpljenja do zopetnih rednih poštnih zvez. Z ozirom na počasnejši poštni promet, blagovolijo naj cenjeni naročniki položnice rešiti čim prej, da pride obnovitev pravočasno v naše roke.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo: G. Slavko Jaklič na N. V. I. »Kaiser Karle VI.« v Pulju, 18 kron, zbrali sloven. mornarji v počastitev in spomin na padlega Rude Kupina (i. s. F. Dekleva 5 K, S. Jaklič 2 K, V. Pečar 2 K, A. Pretnar 1 K, S. Vedlin 1 K, G. Jereb 1 K, I. Petaros 1 K, F. Kodrič 2 K, A. Kavračič 1 K, J. Basan 1 K in T. Reumiller 1 K) in I. Jančar na Zidanem mostu 14 K 30 vin., kot prispevek železničarjev. — Skupaj 32 K 30 vin. Srčna hvala!

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudo vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto ... K 24.— Četrta leta ... K 6.— Pol leta ... K 12.— En mesec ... K 2.—

V upravništvu prejeman na mesec K 1-90.

Splošnim po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25.— Četrta leta ... K 6-50 Pol leta ... K 13.— En mesec ... K 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: 54

Srečkovno zastopstvo 1. Ljubljani

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Sreda i zračni tlak 736 mm

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetovi	Nebo
11.	2. pop.	735.8	28.1	sr. jvzh.	del. oblak.
„	9. zv.	737.2	22.1	sr. svzh.	jasno
12.	7. zj.	738.4	16.3	sl. jvzh.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 23.2° norm. 17.3°. Padavina v 24 urah mm 0-0

Kuverte s firmo

prigodna

„Narodna tiskarna“.

Segdlin

Najbolje za zoba

MATTONIS

JEDINSTVEN U SVOJOJ ANALITIČNOJ KAKVOČI NAJBOLEJE PRAVNA NAJŠIRŠI NJR POROČILO PICE

Proti

zoboboli in gnjilobi zob izborne deluje dobro znana antiseptična Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono. Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 5. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu. V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908. Blag gospod lekarnar! Prosim vljudo, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborne delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katere je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal. Spoštovanjem Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše iskrenoljubljene, dobre soproge, ožir. matere, sestre in svakinje, gospe

Rozalije Pavšek

hišne posestnice in gostilničarke

izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo.

Zlasti pa se zahvaljujemo blagorodnemu gospodu županu dr. Ivanu Tavčarju, gospodu podžupanu dr. Karl Trillerju, gg. občinskim svetnikom, predsedniku trg. in obrtne zbornice gospodu Ivanu Knezu, Političnemu in gospodarskemu društvu za Vodmat, častitim zastopnicam šentpeterske ženske podružnice Ciril in Metodove družbe, gg. pevcem za tolažilno petje v mrtvašnici, ob hiši, v cerkvi in na pokopališču, vsem darovalcem prekrasnih vencev ter sploh vsem, ki so spremili nepozabno nam drago pokojnico na njen zadnji poti.

V LJUBLJANI, dne 12. junija 1915.

Zaljubljeni ostali.

1418

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KURIRNE BOLEZNI.
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4.
SEF ZDRAVSK PRIPRAV DR. FR. DERGANČ

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštne prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

„Peva trgovica ur“
JAN KUHAR, c. kr. dvor. dobavitelj. Most 805. (Češko). Niklasta ankerica K 3-80, boljše kakovosti K 4-20, v starosrebrnem kovinskem tokoku okroju K 4-80, s švicar. kolesjem na sidro K 5-—, Vojne spominke ure K 5-50, radijeve žerne ure K 8-50, niklasta budilka K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Dobrega železninarja

evetvalno tudi žensko moč, obeh deželnih jezikov zmožnega, sprejemom. Dosedanjo službovanje, plačilni zahtevki in dan mogočega nastopa je v ponudbi navesti. Sprejem tudi

književodje ali književodkinje.
Peter Majdič, Celje.

1416

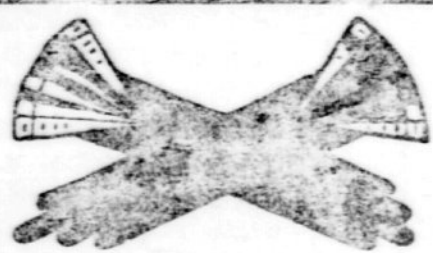
Zdravilišče

Rogaška Slatina

Južne železnice postaja, Štajersko.

Najmodernejše higijensko naprave. Zlasti pripravno za rekonvalescentne bolnike. Izkorni zdravilni negel pri ledvičnih in črevesnih boleznih, erzi, nevralgiji, nevrostenozi.

Ortopedični zdravilni zavod.
Sezija od aprila do oktobra.
Prospekti pri deželnem zdravilišču.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

prilporeča veliko zalogo tkanin in glase-rokavice, modne blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in materijal, kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelevanje preoblečenih gumov.

dežnike in solnčnike

domačega izdelca priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Trgovski pomočnik

vojaštine prost, slovenščine in nemščine popolnoma zmožen, želi v mestu ali v večji trgovini na deželi, manufakturne stroke v kratkem vstopiti, ozirajoč se samo na stalno mesto. 1414

Cenjena vprašanja pod »Zmernost« 1414 na upravn. »Slov. Naroda«.

Dehlica 16 let stara, želi kot

učenka

vstopiti v kako trgovino na deželi z specerijskim in manufakturnim blagom. Naslov pove upr. »Slov. Nar.« 1390

Išče se zanesljiva

starejša oseba

ki je ljubeznjiva z otroci. 1409

M. Spreitzer,
trgovca, — Vojaška ulica št. 2.

Sprejemem takoj izvežbanega

brivskega pomočnika.

Plača 40—48 kron mesečno in hrano.

Ponudbe na Hermina Bukovčan,
Postojna. 1413

Učenec

se sprejme

v trgovino mešanega blaga.

IVAN SLAVINEC, Smartno pri Litiji.
1392

Stanovanja

se takoj oddajo.

3 sobe, kuhinja in pritlikline. 1361

1 soba, kuhinja in pritlikline.

2 meblirane sobe s posebnim vhom.

Vpraša se Dunajska cesta št. 71.

Išče se

1415

prodajalka

vešča mešane stroke za trgovino na deželi. Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod »Prodajalka 1415«.

Kočijaž

se išče.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

1381

Moderna ročna dela in materijal

Bombaž in preja za nogavice. — Predtiskarija.

Vozenje na roko in stroj. Plisiranje.

Zunanji narodilom se ustrezno vestno in točno.

M. DRENK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Kovaški učenci

ki so ostali brez mojstra, sprejemajo za nadaljno učno dobo, ali pa samo za ta čas, da pride njih mojster iz vojne.

MATIJA TERLEP, izdelovatelj vozov in podkovski kovač, **Sliska, Sv. Jerneja cesta št. 38.** 1393

Velika meblirana soba

z 2 event. s 3 posteljami in s predsobo in s posebnim vhomom

se odda v sredi mesta

blizu glavne pošte 1412

v Franciškanski ulici št. 10. I.

Hlapce

vajene konj, sprejme kot razvažalce piva zaloga pivovarne **Göss, Spodnja Sliska.** 1401

Zastopnik: **Franc Sitar.**

Sprejme se boljše gostilna

ali restavracija, Narodni dom na Spodnjem Stajerskem v najem.

Ponudbe pod „gostilna 1411“ do 25. junija na upravn. »Slov. Naroda«. 1411

**Trgovskega sotrudnika, trafikantinja, kontori-
:: stinjo in učenca ::**

sprejme tvrdka 1394

Oton Homan v Radovljici.

Reflektanti naj pošljejo prepise izpričeval in navedejo zahteve in čas vstopa.

Iščem pisarniškega uradnika

ki je popolnoma izurjen v slovenski in nemški stenografiji in je dober strojepisec. Vstop takoj. 1403

Dr. Juro Hrašovec, Celje.

Spreten brivski pomočnik

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme pri 1391

O. Feltich - Frankheim v Ljubljani.

Gospodična

zmožna vseh pisarniških del, slovenskega, nemškega in laškega jezika, išče službo. — Ponudbe pod „Marljiva 3/1402“ na upravn. »Slov. Nar.«

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brado „Meril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebitine — lasulje, brade in druge potrebitine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočila

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mesnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna. ::

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporočila svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

Ipsosevanje ::

ob mrivaških odvih

drevesne cvetlice.

kakor tudi najfinejša

dekeracijske

cvetlice za dverane

in balkone. ::

Vsakovrstne sadike do

najzlahnejših cvetlic in

zelenjadi. Sprejemam na-

ročila na deželo. Vsa na-

ročila se izvršujejo točno

in solidno.

Brzojavke: I. Bizovičar.

vrtnar Ljubljana. ::

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov in navadne do najfinejša

žime. M. Pakič v Ljubljani. Neznanim naročnikom se pošlje s povzetjem.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov I. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo ter kemično čiščenje in snaženje oblek. **Apretura sukna.**

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Zdrave, rdečelične otroke hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarn pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

**Zoper kašelj, zaslize-
nost in prehlajenje**

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno **trpočev sok**. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh bolniških blagaj.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prohážka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Koncipijent

z odvetniškim izpitom in dovršeno prakso 1406

sprejme takoj mesto v odvetniški pisarni.

Ponudbe pod „Gorica“ na upr. „Sl. Nar.“.

Prodajalka

špec. mešane stroke, starejša, zmožna samostojno v diti filijalko in ima tudi svojo koncesijo. želi s 15. julijem mesto premeniti. 1384

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Mladenič

išče službe bodisi kot pisarniška moč, pisarniški sluga ali kaj podobnega. Svočas je že služboval kot pisarniška moč notarske pisarne. 1380

Cenjene ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnništvo »Slov. Naroda« pod „Takošen vstop št. 442 1380“.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet

strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se sl. občinstvu za izvrše-

vanje vsakršnih kleparskih del ter po-

krivanje z angleškim, francoskim in

tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hartschek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-

mentno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-

parna dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Stenografinja

izurjena v strojepisju s triletno prakso v odvetniški pisarni želi premeniti mesto. Sprejme mesto tudi v kaki drugi pisarni in sicer najraje v Ljubljani. Cenjene ponudbe na upravn. »Slovenske. Naroda« pod „Stenografinja 1410“.

Išče se mlad in spreten **strojepisec**

ki obvladuje v govoru in pisavi slovensčino in nemščino. Prednost imajo taki, ki znajo stenografirati. Ponudbe z navedbo plače na naslov:

dr. Alojzij Bratkovič, odvetnik v Slovenjgradcu. 1405

2 močna konja 2

17 1/2 pesti visoka in 1387

VOZ

se proda pri Ivanu Marinšek, me-sarju na Glincah (gostil. Amerika).

G. Flux

Gospodska ulica 4, 1352

I. nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-

ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v

središču mesta.

Priporočila in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osebo

izbira različnih služeb, zlasti za tonske

Vestna in kolikor možno hitra postrežba

zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanika.

Franc Kos

Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpičtujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno

Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Prosim, oglejte si predležee oblike nog in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enako oblikovane, vsaka noga ima svoje posebnosti in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušnega veščaka. 61

Poskusite pri

Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska

obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporočila svojo bogato zalogo

vozniških koles.

Šivalni stroji za rednino in obrt.

Brezplačni kurzi za

vezenje v hit.

Pisalni stroji

„ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti

Sprejme se takoj

trg. pomočnik
ali prodajalka

pri trdk 1374

Anton Vodenik, Žalec.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond K 71.946.392.26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178.29. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Čigar pisarne so v lasni ban-čni hiši v Gosposki ulici šte. 12. Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode ceni takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za II. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Zrehanje S. in 9. julija 1915.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

1/4 srečka K 40.—, 1/2 srečka K 20.—, 1/4 srečka K 10.—, 1/8 srečka K 5.—.

Cene za novo vstopiške igralce:

1/4 srečka K 80.—, 1/2 srečka K 40.—, 1/4 srečka K 20.—, 1/8 srečka K 10.—.

Naročila se vrše najugodnejše na poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči računa in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2 % rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

610

apretura sukna

Ljubljana, Anton Boc Glince,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
se priporoča.
Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.Najboljše
ogrske in kranjske salame

fino, sočno žunko (gnjat), kranjske klo-base, prekajeno meso, slanina s papriko, najboljši pristni emendolaki sir ter sladko: čajno surovo maslo priporoča trdika ::

J. Buzzolini

delikatesna trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do naj-večje množine po najnižji ceni. 130

Posebno letos je veliko ležeče na dobrem poljedelskem orodju, da se delo z lahkoto ter hitro opravi, vsled tega naj vsak

KOSE

naroči le pri

F. P. ŠKRABAR v Višnji gori

kateri že več let razpošilja priznано najboljšo, garantirano dobre turške kose v dolgoti 56 61 67, 72 78 in 84 cm 926

po K 190 K 230

Pri naročitvi 10 komadov skupaj, poštnine prosto vsako postajo. Preprodajalci dobe prim. popust.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zaprise-ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komernih tvojnic: Bösen-dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Steitzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

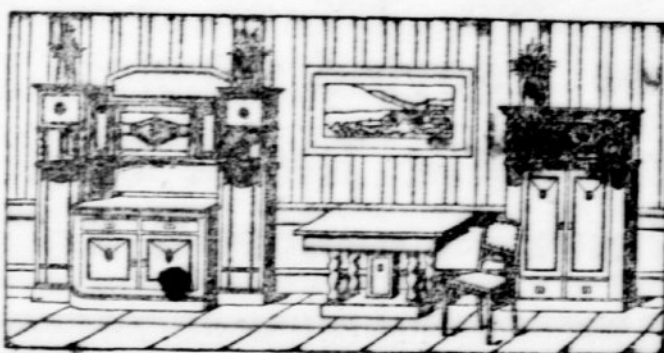
Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena naj-ugodnejša. Uglatovanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izkjučno lo-žaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falzi-fikativ in navideznega „pofelna“ pri kričalih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. — Mizarstvo.

Popolna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omari in 1 umivalnik s marm. ploščo in ogledalom K 350.—.

Jamci se za solidno delo. Cene konkurenčne. Zahtevajte naj-novejši katalog, kateri obsega nad 300 mo-dernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

se nahaja: 10

Ambrožev trg šte. 9.

M. ROSNER & Co.

v Ljubljani

veležganjarna sadja in tovarna likerjev

priporoča

v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. s.:

slivovko

brinjevec

hruševac

tropinovec

pristnost zajamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorci na razpolago.

Najbolj priporočljivo!

751

Pfaff šivalni stroji

Puch vozna kolesa

najnovejša konstrukcije, za vsako obit najbolj pripravni. 10 letna garancija. Pouk v vezenju brezplačen!

lahka in trpežna, priznано naj-boljša v monarhiji. 2 letno jamstvo!

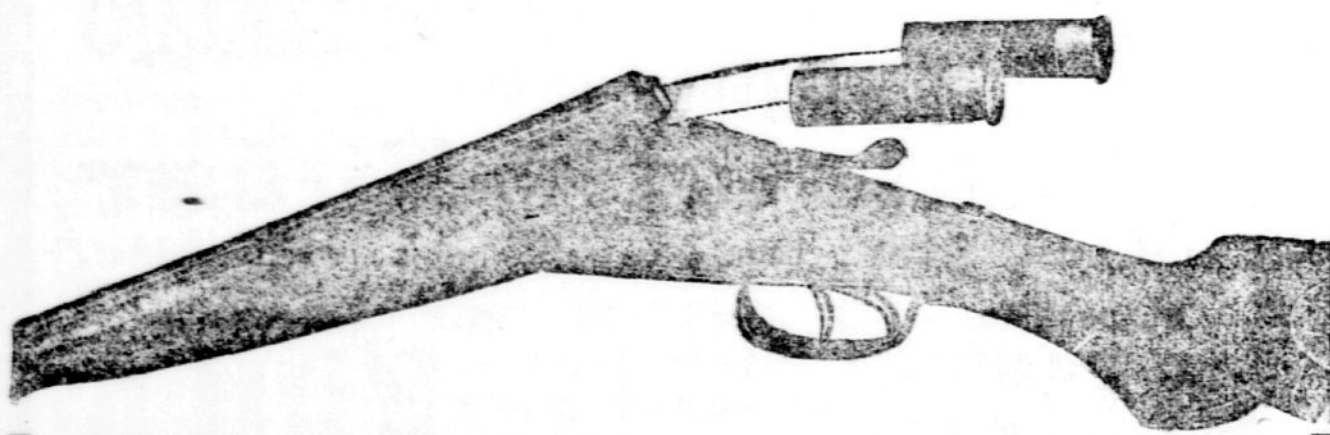
Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po ceni. Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik.

Zastopniki se sprejemajo.

Ljubljana Fr. Ševčik Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-ročam lahke trocevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

284

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

K 202,841.494.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjizice 31. maja 1915:

K 81,264.393.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjizice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Prizjave: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41

Volno

ovčjo, oprano in neoprano, kupim vsako množico po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu ter plačam vožnjo sam.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje šteč. 15, Stajersko.

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporočila

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Uradnica - Goričanka

se prosi

da nastopi takoj

zelo nujno službo, ker je velika potreba. Drugo je vse pripravljeno.

Hotel „južni kolodvor“, Ljubljana. 1339

Krapinske toplice (Hrvaško.) Zdravijo protin, revmatizem, ischias.

Pojasnila in prespele daje zavodni ravateljstvo.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženiri

362

M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

izobražena

vzgojiteljica

k dvema deklicama

se sprejme pod ugodnimi pogoji.

Pismene ponudbe sprejme upravništvo »Sloven. Naroda« pod šifro »Vzgojiteljica 1372«.

1372

Odlikovan na razstavi v Radovljici 1. 1904 s častno diplomom in kolajno I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči.

1277

Cene zmerne.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

K 95— namesto K 145—, razpošiljam za reklamo,

500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; elegantno grajeni, lahkotekoči, s la pnevmatikami, kompletno in s 3letno garancijo. Svezli močni plašči po K 6—, 7—, 8—, 5—, 6—. Popravila, emajlir. in ponikdanje in vse kolesarske potrebsčine po cenah na debelo.

A. Weissberg, tvojniška zaloga koles in šivalnih strojev, Dunaj II., Untere Donaustrasse 23 III.

Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Najnovejšo

KOSTUME

Najnovejša

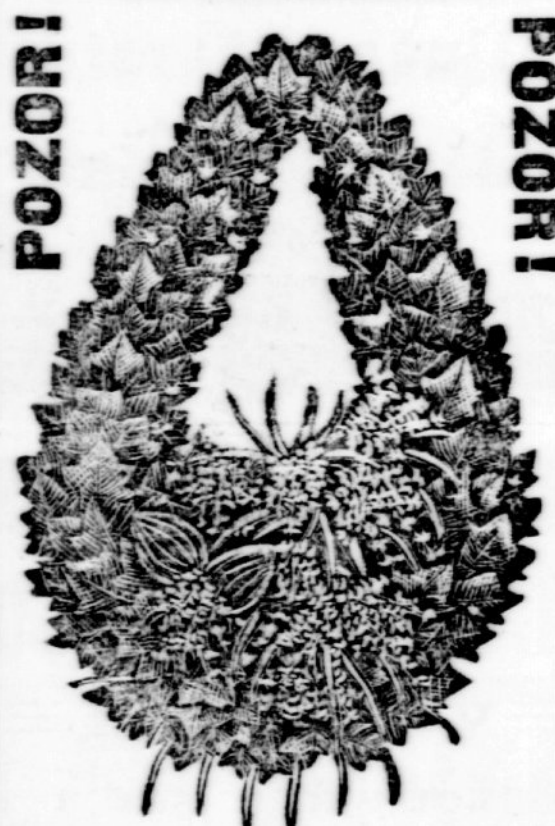
BLUZE

Plašče, jope :
Zalze — domače obleke
Perile, čepice, modrice
in modne predmete.

KRILA**Otroške oblekice in obleke za mladenke.**

Higienično perile in druge potrebsčine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Cvetlični salon**Viktor Bajt**

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporočila se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740,000.000.—

Vlog „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/4% obrestim in najmanj 3/4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.